

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov
TABOR je last in vestnik Tabora SPB. — Mnenja Tabora SPB
predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora.

Izdaja ga konzorcij. Predsednik: inž. Anton Matičič
Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila: za lastništvo
lic. Ivan Korošec, upravnik Božo Šušteršič.

TABOR is the voice of the Confederation of the United Slovene
Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los
Anticomunistas Eslovenos Unidos.

Director: Ing. Antonio Matičič,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.
Propietario: lic. Ivan Korošec

Composición, diagramación, armado e impresión:
Talleres Gráficos VILKO S. R. L., Estados Unidos 425
(1101) Buenos Aires, Argentina, Tel. 362-7215 - Fax: 307-1044

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 321.385

NAROČNINA: Za vse države 20 USA dolarjev.

Naročila, reklamacije, nakazila, pošiljajte na naslov:
Bogoslav Sustersic, Gral. Vacca 988 (1686) Hurlingham
Pcia. Buenos Aires, Argentina.

Dopise, članke in ostalo pošto pošiljajte na naslov:
Ivan Korošec, A. Lanz (C. 24) 4391, 1884 Berazategui,
Pcia. Buenos Aires, Argentina.

**KO „TABOR“ PREBERETE,
POŠLJITE GA V DOMOVINO!**

***Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!***

Septiembre-Octubre 1997 • Buenos Aires • September-Oktober 1997

Pred 51. leti

Bila so leta... Ko je narod klecal na krvavem križevem potu. - Slovenski narod.

Ni ga bilo človeka, ki bi mu obrisal krvave srage. Ker si nikdo ni hotel mazati rok... - Za to je bil potreben junak!

Bil je general Leon Rupnik.

Za svoj narod je vzel križ na svoje rame. Kljub temu, da se je zavedal, kaj je to zanj pomenilo. In ga je nosil skozi zaudarjajočo godljo razdivjanih strasti in nizkotnih računov. - Ker je bil junak!

Celó pot, je zbezanemu narodu pokazal: „Združite se! Za Boga - Narod - Domovino“.

In že je zbral tisoče in tisoče mišičastih in voljnih rok, ki so to pot krčili: - Slovenski domobranci. Svetli junaki. Kot on.

Za edino plačilo so ga lažnivi veliki duhovniki in farizeji oblagali s pljunki.

In ko so mu končno pognali še kroglo skozi vroče slovensko srce, je utegnil iz njega bruhniti samo: „Živel slovenski narod!“ -

Tako umirajo samo junaki. Tako je umrl general Leon Rupnik.

To se je zgodilo na slovenski zemlji.

Pred enainpetdesetimi leti.-

In še po šestih letih samostojne slovenske države se ni našel odgovorni človek, ki bi imel toliko značaja in civilne korajže, da bi vsaj s človeka vrednim obeležjem uradno zaznamoval junakovo zadnje počivališče v mučeniški slovenski zemlji.-

Civilizacijska sramota!

Zakaj brez Rupnikove resnice, nikdar ne bo dosežena popolna slovenska Resnica.

Slava generalu Leonu Rupniku!

Iz govora na domobranski spominski proslavi 16. junija 1997 v Clevelandu

General Leon Rupnik

V tistih razmerah je za nas general Rupnik izposloval od okupatorja, kar je bilo največ mogoče. To se pravi slovensko zastavo, slovenska povelja, slovenske poveljnike. In orožje. Domobranci, ki smo v začetku vstopali smo vedeli o Rupniku malo ali nič. Značaj njegove osebnosti je bil tedaj za nas še prikrit. Nismo ga poznali. Toda vedno bolj smo uvidevali, da general Rupnik misli tako, kot mislimo mi, da dela tako, kot smo mi vedeli, da mora delati. Da mora spričo okupatorja tako ravnati, kot je ravnal. Ravnati tako, da tudi nas obrani in ohrani. Iz izkustva smo spoznali, da imamo poleg škofa Rožmana vsaj še enega med Slovenci, na katerega se lahko zanesemo. Zavedali smo se, da je prevzel svoj položaj tudi zaradi nas.

Toda ne samo zaradi nas. Razumel je, da bo s svojega mesta ščitil vse Slovence, kolikor bo le mogoče. Ščitil pred grozotami partizanov. Ščitil še bolj pred grozotami nacizma. V Ljubljano so se takrat zgrinjali begunci pred partizani. Kaj bi nacistični okupator lahko z njimi napravil spričo „partizanske osvobodilne vojske“ in njenega „upora proti nacizmu“? Treba je bilo preprečiti, da nacizem ne bi vzel tega navideznega partizanskega upora za upor vseh Slovencev. Da ne bi prišlo do posledic. Do tistih strašnih posledic, ki jih je sam Stalin, med vojno partizanski patron, kasneje tako dobro opisal.

Stalin o uporu proti nacizmu

Stalin je te posledice opisal in poudaril. Prav zaradi njega so vredne, da jih ponovimo in poudarimo. Zgodilo se je to avgusta leta 1944.

Rdeča armada je že prodrla pri poljskem glavnem mestu Varšavi do desnega brega Visle. Tedaj so se demokratski Poljaki odločili, da se uprō. 40.000 poljskih upornikov se je nabralo v Varšavi na nasprotnem bregu

Visle strelaj od rdeče armade. Za štiri polne divizije jih je bilo pod poveljstvom generala Bor Komorowskega in samo reka Visla jih je ločila od zmagujoče rdeče armade.

Churchil in Roosevelt sta tedaj rotala Stalina, naj tem upornikom pomaga. Da bi pomagal? Za nekaj časa je celo umaknil svojo armado, da so nacisti lahko končali svoj krvavi posel. Ker ni hotel pomagati, je upor žalostno končal, kljub temu, da so Angleži dobavljali municijo z letali po dolgi in nevarni poti. Pobitih je bilo več kot polovico - 22.000 poljskih borcev, uporni del mesta so Nemci porušili in izravnali z zemljo.

A ne samo to. Stalin je Churchila tudi v pismu zavrnil. Le dobro si zapomnimo Stalinove besede glede upora. Pisal je tedaj (22. avg. 1944) Churchill:

Prejel sem Vaše in Rooseveltovo sporočilo glede Varšave. Rad bi izrazil svoje mnenje:

Prej ali slej bo vsakemu postalo jasno o skupini zločincev, ki so začeli z Varšavsko pustolovščino, samo zato da bi prišli do oblasti. Ti ljudje so zlorabljali dobro vero prebivalcev Varšave in so vrgli skoro neoborožene ljudi proti nemškim topovom, tankom in letalom. Nastala je situacija, ko vsak nov dan ne služi Poljakom za osvobodjenje Varšave, ampak hitlerjancem, da lahko na nečloveški način streljajo prebivalce Varšave.

To je napisal Stalin, ne kakšen Slovenec. Govoril ni v veter, ampak je svoje besede mednarodno dokumentiral. A bil je to upor, ki ni bil navidezen upor njegovih privržencev.

Te Stalinove besede so veljale za 40.000 resničnih upornikov proti nacizmu, ki so se uprli za dober streljaj oddaljeni od rdeče armade leta 1944. Uprli so se takrat, ko je nacizem vojaško že bil v zatonu. Kaj pa slovenska vstaja, slovenska partizanska pustolovščina, ki je začela v letu 1941 s peščico barab - morilcev, ki so jim za morijo bili bolj pri roki lastni ljudje kot pa kakšen okupator. In to takrat, ko sta bila fašizem in nacizem vojaško na svojem višku in je najbližja zavezniška fronta bila oddaljena več kot tisoč kilometrov od Slovenije?!

Posledica (po Stalinu) slovenskega upora proti fašizmu in nacizmu

Zaradi partizanske vstaje je v Ljubljanski pokrajini že pod fašisti prišlo do posledic italijanske vojaške ofenzive. Zato je bilo v Ljubljanski pokrajini

pobitih toliko talcev. Zato je bilo porušenih in požganih toliko slovenskih vasi od italijanskih topov in letal. Zato je toliko in toliko Slovencev in Slovenk stradalo in ginevalo v smrtnem taborišču na Rabu in drugje. Zakaj so bile na nemški strani požgane in porušene Dražgoše in prebivalci postreljeni kot talci? Ali smo se Slovenci sploh vprašali, zakaj se je vse to dogajalo. Stalin nam s svojimi besedami to jasno pove: **To je prišlo zaradi skupine zločincev, ki so začeli s pustolovščino svoje vstaje in navideznega upora samo zato, da bi prišli do oblasti.** Danes se samo zgrozimo, kako so se nekateri zavedni Slovenci dali prevarati s pravljico, kot da okupator na izzivanja ne bo odgovarjal s svojo silo, ampak da bo pred slovenskimi partizanskim strašilom raje pobegnil; ali pa da bo zaradi slovenskih partizanov okupator padel na kolena in prosil Slovence in Zaveznike za premirje. Kako smešno, kako otročje, a obenem kako zlobno je bilo tako prepričanje, tak upor. Kot da bi brez pomoči slovenskih partizanov ne bil mogel pasti Stalingrad. Kot da bi brez pomoči slovenskih partizanov ne bila kapitulirala Italija. Kot da bi se brez pomoči slovenskih partizanov Zavezniki ne mogli izkrcati na francoski obali.

Kaj bi se zgodilo po italijanskem razpadu, ko so partizani dobili od Italijanov orožje in ni bilo več Bele garde. Ali slovenski komunisti s svojimi partizani in s stalnim pridiganjem splošnega upora proti nacizmu, pa tudi s krvavo silo in prisilnimi mobilizacijami ne bi bili zmožni, da po izrecnih Stalinovih besedah **spet zlorabijo dobro vero zavednih Slovencev in vržejo skoro neoborožene ljudi proti nemškimi topovom, tankom in letalom. Nastala bi situacija, ko vsak nov dan ne bi služil Slovincem za osvobojenje, ampak hitlerjancem, da lahko na nečloveški način streljajo Slovence.**

Vse to so bili komunisti s partizani zmožni storiti za svoj namen, če Slovenci takrat ne bi imeli Generala Leona Rupnika, in če ne bi bilo nas, domobrancev.

Zaradi Rupnika in domobrancev za Slovence ni bilo (po Stalinu) posledic „upora“.

Da je general Rupnik z nami domobranci preprečeval partizanska zverinstva nad Slovenci, je sedaj že splošno znano in priznано. Da je general Rupnik preprečeval tudi nacistična zverinstva, o tem se pa ne govori. Ali kdaj pomislimo, koliko slovenskih vasi bi bilo porušenih in požganih, pa so ostale cele po zaslugi Generala Rupnika in domobrancev? Ali pomislimo, koliko njihovih prebivalcev bi delilo usode požganih in porušenih Dražgoš in njenih pobitih prebivalcev? Ali sploh pomislimo,

zakaj Ljubljana in njeni prebivalci niso delili usode porušene Varšave? Ali kdaj pomislimo, zakaj za časa generala Rupnika ni bilo streljanja talcev? Ali pomislimo, zakaj potem, ko je on nastopil, ni bilo množičnega preganjanja ali pokolov nad Slovenci od strani nacistov? Ali pomislimo, koliko Slovencev je ostalo pri življenju samo zaradi osebnosti generala Rupnika?

Toda o tem se ne misli in govori, še manj pa piše. Nasprotno. Še vedno ga skušajo prikazovati kot kolaboracionista, kot quislinga, kot izdajalca. Dan slovenske zlobe, dan ki bi se po mnenju Stalina, njihovega medvojnega zatega teleta, moral imenovati dan slovenskih zločincev, pa praznujejo slovesno kot dan vstaje. Pa še z izmišljenim datumom povrhu! To delajo tudi marsikateri, ki so zaradi Rupnikovih zaslug ostali pri življenju. Tako General Rupnik še dandanes požira črno nehvaležnost od ljudi, za katere se je žrtvoval.

Žrtev generala Leona Rupnika

Žrtvoval se je z vso zavestjo. Ko se je navzlic prošnjam svoje lastne družine dal preprostiti in je prevzel položaj, je dobro vedel, kaj ga čaka. Vedel je tudi, da v Sloveniji ne bi našli nobenega drugega, ki bi prevzel njegovo mesto s takim namenom kot ga je imel on.

„Bom za Slovence d... žrl“, je dejal v svojem vojaškem žargonu.

Tako je rekel kot slovenski general. Kot general, ki je vedel, da je nacizmu odklenkalo: Po porazu pri Stalingradu, kjer je nemška vojska izgubila cel armadni zbor; po dosedaj največji bitki na svetu - po kolosalnem porazu nemške vojske pri Kursku sredi leta 1943; po propadu Italije... Vse to je general Rupnik dobro vedel. Če so to takrat že vedeli nemški generali, med njimi general Rommel, je to še bolj gotovo vedel tudi on sam. Vedel je tudi to, da je nacizem konec leta 1943 še vedno toliko močan, da lahko izbriše slovenski narod iz zemljevida. Varšavski upor in njegova usoda, celo leto dni kasneje, sta mu dala prav.

Tako je General Rupnik več kot leto in pol na svojem položaju moral požirati nacistični gnoj v prid Slovencem. Vedel je, da mora obstati, če hoče izpolniti svojo nalogo do konca, ker ni bilo drugega Slovenca za njegovo mesto. Vedel je, da mora požirati sramoto, da se mora pozdravljati z nacističnimi veljaki. Vedel je, da mora vse to delati samo zato, da ostanemo domobranci, da ostane pri življenju vsa Slovenija.

Vedel je tudi, da sme zaupati enemu samemu - svojemu sinu, da

sodeluje z generalom Damjanovičem, Mihajlovičevim delegatom za severozahodno Jugoslavijo. Jaz sem to izvedel šele v Vetrinju iz ust Vuka Rupnika vpričo angleškega inteligenčnega oficirja, ki je hotel imeti potrditev, za Damjanovičevo izjavo.

Kralj Peter in dr. Kuhar

Na sodišču v Londonu, v procesu proti grofu Tolstoju me je tožitelj zastopnik vprašal, če sem vedel za proglas kralja Petra, po katerem naj bi se tudi domobranci morali pridružiti partizanom.

„Seveda sem vedel“, sem odgovoril, „saj sem ga preko Londona sam poslušal“.

„To bi za nas domobrance pomenil samomor“, sem pristavil.

Danes še dodam, da sem iz Londona poslušal tudi rohnenje dr. Kuharja proti domobrancem. Vedel sem tudi, kar smo vedeli vsi domobranci: Da bi nas z amnestijo njihove vrste partizani na svoj zverinski način takoj pobili, če bi sledili besedam kralja Petra in dr. Kuharja. Potem bi se nacisti spravili nad vse Slovence in jih pospravili s partizani vred na svoj nacistični, zverinski način. Vsi, z generalom Rupnikom vred smo pričakovali zavezniško resnično zmago nad nacizmom. Kaj bi potem našli v Sloveniji Zavezniki, pa tudi dr. Kuhar z njimi vred?! Eno samo porušeno Varšavo, en sam grob, eno samo pokopališče Slovencev, nacističnih žrtev. Morda bi našli na slovenski zemlji že Mongole, ki jih je za tak primer obljubljal visok komunistični veljak. Zaveznikom bi bilo to vseeno, dr. Kuharju najbrže ne.

Toda Slovenije ni zadela usoda uporne Varšave, ki je prav v času oklicev kralja Petra in dr. Kuharja ginevala v svojem smrtnem boju. Slovenija je ostala živa, četudi zaslužnjena po zaslugi Zaveznikov. Na slovenski zemlji so kljub nacističnemu in partizanskemu terorju ostali Slovenci, ne Mongoli. Samo zato, ker je general Rupnik za nas domobrance in vse Slovence prostovoljno požiral nacistični gnoj.

Bolj kot vse drugo je bilo v usodnih dneh za slovensko domovino to viteško udejstvovanje, tista odločilna zasluga generala Rupnika in nas domobrancev, ki smo v njega zaupali.

Dandanes, ne da bi se mi tega kaj zavedali, stojimo pred ponovnimi končnim pregledom takoimenovanega evropskega „upora proti nacizmu“.

Francoska Resistance je že precej izgubila na svojem dosedaj napihnjem ugledu. Pa bo še. Na vrsto bo prišel tudi takoimenovani slovenski „upor proti nacizmu“. To bo takrat, ko bodo resnični slovenski zgodovinarji začeli gledati na medvojno Slovenijo ne skozi komunistična, še manj skozi zavezniška očala. To bo takrat, ko bodo slovenski zgodovinarji končno začeli gledati na slovensko zgodovino samo z jasnimi, neskaljenimi očmi slovenske zdrave pameti. **Takrat bo general Leon Rupnik, sedaj samo naš, postal resničen vzor za vsakega poštenega Slovence.** Kot Slovence, voljnega, da žrtvuje vse, tudi svoje življenje, za svojo rodno domovino, za resnično svobodno Slovenijo.

Ko se bo to zgodilo, bo končano češčenje in ples okoli slovenskega zlatega teleta. Takrat bo dognana vsa pretekla zloba hujskačev na takoimenovani narodnoosvobodilni boj. Takrat se bo izkazalo, da je Stalinovo varšavsko mnenje veljalo predvsem za pustolovščino slovenskih partizanov, ki po Stalinovih besedah do nastopa Bele garde in domobrancev vsak nov dan ni služil Slovencem za osvobodjenje pač pa hitlerjancem in fašistom, da so lahko na nečloveški način streljali Slovence. Takrat bo prepoznana vsa mrliška trohnoba proslavljanja slovenske „zmage nad fašizmom“ od strani slovenskih partizanov in vsa njihova izključna pogojenost komunistični revoluciji. Takrat se bo dokončno prikazala in končno dokazala vsa norost in nesmisel načina njihovega boja za tako proslavljano „osvobodjenje“.

Za nas sicer prihaja to prepočasi. Toda potreben je čas, da pred vsem narodom zablesti resnična slovenska podoba našega generala Leona Rupnika. Že več kot 50 let počiva v neznanem grobu. Vedoma, zavestno se je z vsem, tudi svojim življenjem izpostavil, samo zato da bi domovina živela. In Slovenija je zares obstala. Zaslužnjena, toda živa. General Leon Rupnik je postal eden izmed tistih tako redkih Slovencev, ki so s polno zavestjo žrtvovali sebe in vse svoje za resnični narodov blagor.

Po vojni smo vedeli, da se bo komunizem zrušil. Samo nismo vedeli, kdaj bo to. Skoro pol stoletja smo čakali, da je do tega prišlo. Tudi danes vemo, da bo prišlo do popolne zgodovinske zmage slovenske medvojne resničnosti. Ne vemo pa, če bomo to zmago še mi sami doživeli. Toda prišlo bo. Lahko pa že danes mi vsi ob spominu Rupnikove mučeniške smrti s slovenskim ponosom iz vsega srca in iz globokega slovenskega prepričanja zakličemo:

Vsa Slovenska čast mučencu za resnično svobodno Slovenijo generalu Leonu Rupniku!

Slava mu!

Imeli smo velikega Slovenca, imeli smo generala...

Odstavljen domobranski poveljnik - usodna-tragična poteza slovenskih politikov.

„Privadil sem se, da svojo osebo postavljam popolnoma v ozadje, da ničesar več ne zahtevam, po ničemur ne strnim in - da končno umrem, kot pošten človek, ki je svojemu narodu po najboljši moči in znanju hotel rešiti vsaj ostanek njegove bitnosti iz te svetovne kataklizme...”

Iz oporoke pokojnega generala Leona Rupnika, poveljnika domobranske vojske.

Ker je v nasilju okupatorja in revolucije slovenskih komunistov stal z narodom, se boril za njegovo svobodo in pravico življenja, ker je rešil tisoč slovenskih življenj - je moral umreti.

Spoštovani gospod Korošec!

S temi vrsticami Vam pošiljam zahvalo za Vašo pomoč ugotovitve kraja, kjer počivajo ostanki mojega deda ter film in slike, ki predstavljajo skromno počastitev ob petdeseti obletnici njegove nepravilne smrti, v imenu družine in dovolite mi, tudi v imenu slovenske skupnosti, ki ceni njegovo ime in njegove uspešne akcije.

Z odličnim spoštovanjem

Aleksander Rupnik

Napis na nagrobniku:

Ljubi in dragi naš
Stari Oče
LEO

Tvoji vnuki Niko,
Vlado, Slobodan
in Aleksander
in pravnuki
Damian, Eljan
Tomislav, Carolina,
Andrea,
Gabriela, Damian,
Victoria, Eugenia
in Leon

Prišel bo dan,
kadar bo nekdo
od nas lahko
položil cvetje na
Tvoj znani grob.
Toplota Tvoje
zemlje ogreva naše
upanje.

Ljubljana, 4. 9. 96

*(Ta kraj na parku
avstrijskega pokopališča
so mi naznačile dve
popolnoma različni osebi
- Korošec)*

Magistrale

*Svetlobi bolečin sem bil darovan,
viharji rož mi trgajo nosnice,
prižgal sem rok pohlevnih voščénice,
med gorsko travo bor sem bil vsejan*

*Nič več ne bo poljub moj zapeljan,
po vseh nočeh še trezne so zenice,
ponudi sol domače mi solnice,
glej Gospodar, Tvoj zvesti sem dvorjan!*

*Vem, da si padlim zvezdam milostljiv,
pri Tebi sem s krvavimi stopali,
v daljavi rodni ognji se kadé.*

*Cvet dragih ustnic me je pogostil,
na mladih vekah solze se medé -
zdaj bodo moji spevi počivali.*

Fantje, veseli upanja pravične zmage.

O podli komunistični prevari v Grčaricah

Slovenski četniki so se začeli organizirati šele v maju 1942 po krvavih zločinih OF v Ljubljani in na podeželju v obrambo naroda.

Spominjam se srečanja z dr. VI. Žnidarsičem in notarjem dr. Vinkom Blaškom, po rodu in ideologiji vneta celjska Sokola. Mladina Fantovskih odsekov in Sokola je vkljub nevolji ljubljanskih osrednih organizacij

87143

Glavni štab
NOV in PO Slovenije
dne 30.9.1943.
31. 9/4.

140 53

Štabu XIV. divizije.

Po kapitulaciji Italije se je prijavilo v naših edinicah več Italijancev in se izglasilo na Osvobodilno borbo. Nekaj od teh je že stopilo v borbo in se dobro izkazalo.

Da bi te tovariše še bolj priveseli in oduševili za Osvobodilno borbo, naj se vsi zberejo v eno edinicu, kjer bodo skupno lahko pokazali še večji uspeh.

O d r e j a n o :

1. Štab XIV. divizije naj formira edinicu italijanskih partizanov, predstavitev štaba in vse ostale potrebno za formiranje naj odredi štab sam v svojem območju. O izvršenju dastavke sporočilo. Edinicu naj operira na teritoriji dodeljeni temu štabu in v sestavi svoje jedinice, kakor bo to štab mislil za najprikladnejše.
2. Vse naše komande in edince naj pošljejo tovariše italijanske narodnosti štabu XIV. divizije. Te se ima izvršiti takoj. Samo v najnujnejših slučajih se posamezniki lahko začasno še nadalje zadržijo na dosegljivih mestih. Tažena je sila, ki lahko pri specialističnem delu se naši na izvedbo v dotičnem območju in drugo.
3. V slučaju, da se počne uporaba edinic italijanskih partizanov na teritoriji XIV. divizije kot neumesnih, nam sporočite.

Glavni štab
NOV in PO
SLOVENIJE

Političarski
Boris Krejčiger, l.r.

Memorandum
Jaka Avlič, l.r.

Dostavljeno:
Štabu XIV., XV., XVIII. divizije (ki naj izda po odredbe brigad).
Komandam področij:

Tudi Italijani, ki so požigali slovenske vasi in nas gonili v koncentracijska taborišča, so se skupno s partizani borili „za svobodo slovenskega naroda!“

prirejila v celjskem gledališču skupno proslavo kraljevega rojstnega dne in pokazala enotnost proti vedno močnejšemu pritisku nacistične Nemčije. Dr. A. Korošec je na zadnjem shodu SLS v Celju napovedal Kerenskega in prosil narod za politično sodelovanje. V razgovoru z nami je odobril nastop mladine.

Po vrnitvi iz begunstva v Srbiji sem se pogosto srečaval z bratoma Fr. Jezo in Maksom, Pograjcem Fr. in drugimi štajerskimi begunci, ki so se umaknili iz Štajerske in preseljevanju. Vsi smo bili edini o potrebi pasivnega odpora proti Nemcem, manj proti takrat še precej naklonjenosti italijanskega stališča do Slovencev.

Bili smo različnih mnenj o organizaciji posivnosti in aktivnosti. Prav tako večina ljubljanskih politikov. Brata Jeza sta zagovarjala nastop OF, mi Mihajlovičevo četništvo. Po pridružitvi polkovnika J. Avšiča partizanom, so se četniki odločili za ilegalno organizacijo pod vodstvom majorja Novaka. Isto sta zagovarjala univ. prof. Ehrlich in urednik Slovenca duhovnik Franc Glavač, pisec prve protikomunistične knjige „V znamenju OF“, in dejanski pobudnik četniške ilegale (17. maja 1942).

Četniki so bili partizanom prvi sovražni komunističnih načrtov. Mnogi Slovenci so se dalj časa vdajali komunistični propagandi sodeč, da je osvobodilni boj ideja Mihajlovičstva.

Grčarice so za partizansko zgodovino eno najsramotnejših poglavij. Komunisti so jim obljubljali za primer vdaje svobodo, po vdaji pa so vse pomorili. Četniška usoda je bila zapečaten in njihov poveljnik Borut si je vzel življenje, živ ni hotel priti v zločinske roke.

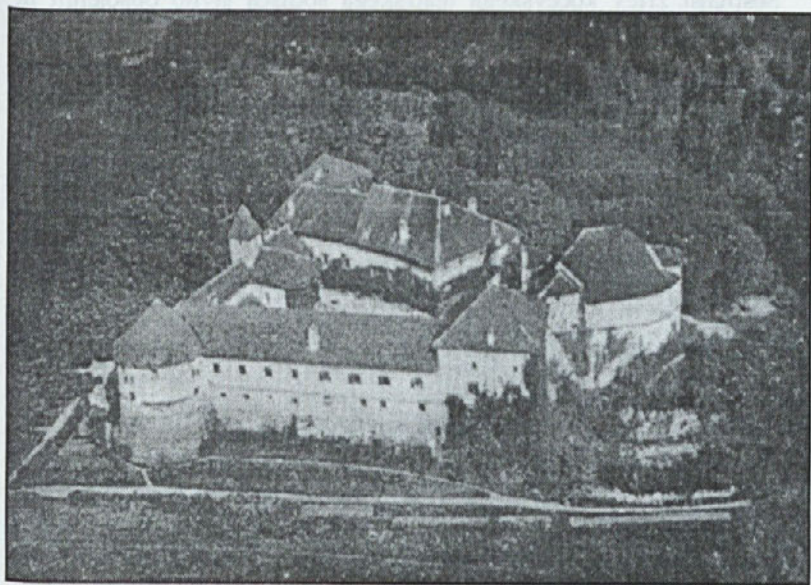
Slava junakom, ki so umrli za Boga, narod in domovino.

Pristavski.

„Če bi sovražnik, naš brat, tudi sedaj prelomil slovesno dano besedo o amnestiji in bi se komu med nami skrivil las, tedaj prisegamo pri Vsemogočnem Bogu, da se bomo tisti, ki bomo ostali živi, kot eden dvignili in nadaljevali borbo proti verolomnemu sovražniku in ne bomo nikdar več verjeli njegovim obljubam“.

Prisega turjaških borcev pred predajo - je tudi naša prisega.

Vam borci, junaki
Grčaric, Turjaka, Osolnika
Hvala za vaše junaštvo
na okopih domovine,
hvala za dokaz verolomnosti
komunistov,
hvala za žrtev mučeništva
zvesti sinovi domovine!
Vam
večen spomin!

Turjak pred borbo

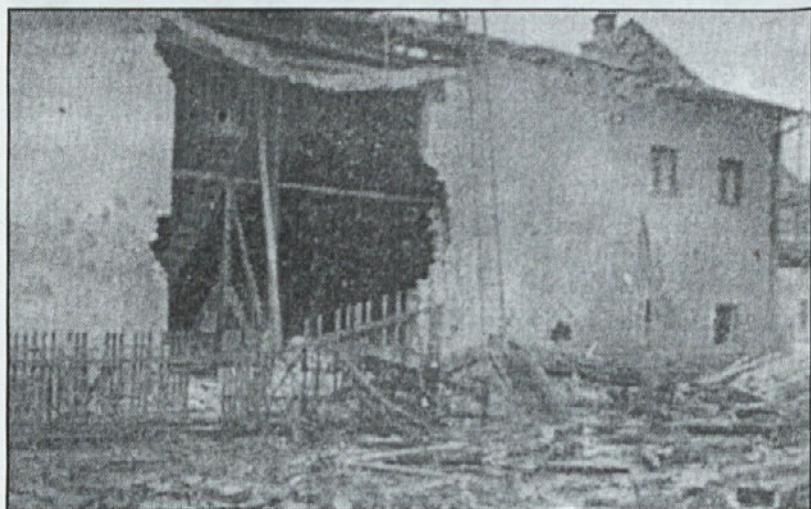
Komunistična farsa rdeče justice

11. oktobra 1943 ob 11 dopoldne se je rdeči kočevski sodni zbor povrnil s sedemurnega posvetovanja in sodnik dr. Kržišnik je s povzdignjenim glasom naznanil:

„Izrekamo sodbo, da so krivi veleizdajstva in obsojeni na smrt naslednji:

1. Sterniša Marijan,	9. Končan Marjan,
2. Vošner Pavle,	10. Tomažič Drago,
3. Šinkar Anton,	11. Kien Vladimir,
4. Malovrh France,	12. Štepec Jože,
5. Milanovič Mladen,	13. Murn France,
6. Marinčič Rudolf,	14. Mihelič Franc,
7. Lisac Ivan,	15. Capuder Gabriel,
8. Konečnik Ljubo,	16. Habič Viktor.

Šestnajst žrtev kočevskega teatarskega sodišča javno obsojenih in umorjenih in ostalih šeststo?

Kino poslopje v Kočevju - kraj zločinskega sodnega procesa partizanske justice.

Deseti brat

Zakaj me čas
pognal je v svet?
Saj nisem brat deseti,
ne izgubljeni sin.
Po vrsti rojen,
bil sem peti.
Pa vendar -
tuja cesta je uklenila
in vodila me
v neznano dalj.

Doma zavel je kruti čas
boga uničevalca.
Udaril je družino
in nam ukradel dom,
s pečatom izdajalca.

Podrl se je
piedestal malika,
krvava zvezda tone v blatu,
a ni ga še vodnika,
ki prižgal bi narodu
pravice luč
in nam v tuji kraj,
pokazal pot nazaj.

Naši fantje

Iz spominskega govora pobitim domobrancem - Midland - Kanada

Dragi rojaki,

Stojimo ob križu, ob imenih morišč, ki nas spominjajo na čase največje tragedije. Ob napadu na Sovjetijo junija 1941 je KPS začela z revolucijo, z groznim uvodom rdečega terorja. Padlo je 1.500 povsem nedolžnih rojakov. Dejstvo je nesporno, ohranjeno je originalno Kardeljevo poročilo Titu, kjer pravi, da so v njegovi vojaški enoti, pobili po 20 ljudi tedensko.

V tem strašnem obdobju opozicija ni skrivila niti lasu komunistom in zaveznikom. Ni bilo medsebojnega pobijanja, kot bi nekateri to danes radi pokazali.

Prvo večje morišče je bila Krimska Jama. Partizani so ustavili vlak dijakov, namenjen v Gonars, Italijo. Rešene dijake so vprašali kam hočete, domov, v delavski bataljon ali k partizanom. Od skoraj 300 dijakov se jih je 16 prijavilo za domov. Pod stražo so jih odpeljali k Krimski jami. Pod pretvezo razkuženja so se slekli. Take so spravili pred jamo in jih s silo še žive potisnili vanjo... Ob težki smrti teh nedolžnih dijakov me še danes strese.

KPS in zavezniki so pobijali direktno, povzročili pa so namerno mnogo trpljenja in smrti indirektno. Lani sem odkril v ljubljanskem arhivu Inštituta za novejšo zgodovino, dokument, povelje generala Maria Robotti-ja. 25. maja 1942, je ukazal takojšnjo izvedbo racij, to so bile one največje. Do 25.000 rojakov so odpeljali v Gonars, Rab, Monigo in druga taborišča. Kot razlog za racije italijanski general navaja informacije, ki nakazujejo namen upornikov izvršiti večjo vojaško akcijo v Ljubljani sami. Partija je to lažno, izmišljeno vest podtaknila Italijanom. V tistem obdobju, niti kdaj kasneje partizani niso imeli moči niti volje napasti Ljubljano ali v njej se vojaško aktivizirati. Šlo je za namerno izzivanje, partija je dosegla dvoje. Njihovi so se umaknili k njim v partizane, ostali nekomunisti v kolikor niso pomrli so bili začasno eliminirani.

Ko so razmere postale nevzdržne, trpljenje pretežno se je narod dvignil. Prišlo je do resnične, edine vstaje in upora v Sloveniji. 17. maja 1942 so se dvignili - Nacionalna Ilegala, (Štajerski bataljon). Fantje in moške v Loškem potoku, julija v Šentjoštu.

Ob italijanski kapitulaciji smo doživeli krvavi Turjak. Spominska plošča je pred vami. V najnovejšem, krasnem turističnem vodiču RS pišejo: 695 borcev so zajeli na Turjaku, odpeljali so jih v Kočevje, kjer je del vstopil v delavske bataljone, del v partizane in ostali bili postavljeni pred sodišče. Kaj je resnica? 36 ranjencev so pobili takoj na Turjaku, od gradu je kri pritekla do same vasi. 65 Turjačanov so pobili v Velikih Laščah, ostali so končali v Kočevju, večinoma brez sodbe pobiti v Jelendolu, Mozlju.

Kelih žalosti je narod izpil po končani drugi svetovni vojni. Ujete domobrance, z izjemo nekaj mladoletnih, nekaj pobeglih so po strašnem ponižanju, lakoti, mučenju likvidirali na mnogih moriščih. Kalvarija, naša največja bila zaključena

Naši najvišji komunistični funkcionarji so se v Moskvi učili, naučili in uporabili smernice za izvedbo revolucije. Naša revolucija je relativno po številu žrtev hujša od ruske. Po mučenju, ponižanju nasprotnikov, po krutosti pa Evropa, vključeno Balkan, zadnjih 500 let hujšega ne pozna. V Rusiji, tako po zgodovinskih virih (Lincold, Red Victory str. 72) obe strani niso govorile o zmagi ali porazu. Obe so načrtovali fizično uničenje nasprotnika. V Sloveniji ne tako, opozicija se je branila, uporabila silo, ki je bila potrebna, da se preopreči nadaljevanje rdečega terorja, prelivanja krvi nedolžnih. Bilo je nekaj slučajev prevelike ostrosti, te je opozicija priznala in obžalovala.

Niso vse smrtne kazni nezakonite. Pred leti je Kardinal RKC Ersilia Tonini-ja, na TV, govoreč o terorju povedal „v slučaju neredov, terorja, kaosa, nevarnosti za življenje je opravičljiva samoobramba vključno justifikacije - smrtne kazni“.

Zanimiva je ugotovitev o ruskem narodu. Pisec S. Herbestein v Moskovskih zapisih pravi: „Ljudstvo je postalo divje, trdo, kruto“. Ali ni podobno v Sloveniji, kjer je v enoumju izginila plemenita srčna kultura, prijaznost, veselost, volja pomagati, spoštovati in ljubiti bližnjega...

Našim borcem za demokratično Slovenijo, še ni povrnjena narodna čast in izražena hvala, ki jo zaslužijo. Počasi gre na bolje, naj omenim

a) Dobesedno vsi priznavajo povojne zločine, likvidacije in jih tudi obžalujejo. Govore sicer samo o napakah toda vendarle.

b) Država je že odobrila del fondov za pravilno ureditev zadnjega bivališča domobrancev v Rogu in Teharjih. Ta gesta indirektno potrjuje neoporečnost naših borcev. Ga. Spomenka Hribar, komunistka prve linije, je spravila iz sebe UMRLI SO ZA DOMOVINO. Izdajalci ne umirajo za domovino.

c) Krasno pričevanje, nedolžne mnogokrat junaške smrti predstavljajo farne plošče posvečene domobrancem in drugim žrtvam revolucije. Stale bodo stoletja, stojijo nepoškodovane, mali znak izboljšanja morale v naši deželi. Letos so na vrsti Žale. Med 900 imeni bodo zapisani Gen. L. Rupnik, dr. L. Hacin, ban Dr. Marko Natlačen

Do sprave doma še nismo prišli. Krivda leži deloma v novem režimu. ta ščiti, daje vse mogoče privilegije udeležencem revolucije, njihovim dedičem. Prizadeti se boje, da bi s priznanjem, obžalovanjem svojih dejanj izgubili del teh prednosti. Boje se drugih posledic, ki jih sprava pogojuje. Globalno zadoščenje in popravo krivic domobrancem, politični emigraciji, opoziciji doma. Doživeli smo par poskusov sprave, ki pravijo, vsi smo krivi, pobijali smo vsi. Take formulacije, ki vsiljujejo zgrešeno simetrijo krivde, ni mogoče sprejeti. Zločin je bil prevelik, da bi se moglo odstopiti, taktizirati z resnico. Krivda leži v obdobju rdečega terorja. tam leži bistvo sprave, od tega odstopiti nočemo, ne moremo. Ali naj tem, ki se jih tukaj spoštljivo spominjamo očitamo, tudi Vi ste bili krivi?

Brez priznanja ni sprave. Dokaz velike moralne krize v Sloveniji je dejstvo, da udeleženci revolucije nimajo poguma, da bi priznali zločinska dejanja.

Težave pri spravi ležijo že pri fazi priznanja: O tisočev udeležencev revolucije ni priznanja podrobnosti kot. Bil sem udeležen pri umoru, pri mučenju, ponižanju naših nedolžnih rojakov, bil sem na straži v Teharjih, Rogu, videl in vedel sem. Kot Knojevec sem bil na krajih likvidacij, Kot Oznovec sem zasliševal, kot terenec, kot OF-ar sem v eni ali drugi funkciji sodeloval ali saj vedel za zločine nad delom naroda.

Ko sledim pogovore, izjave bivših revolucionarjev in vseh njihovih zaveznikov ugotavljam, da nihče ne prizna ničesar. Kot bi živeli za časa revolucije, ko je bilo vsako priznanje kaznovano s smrtjo. Poznam samo en slučaj, ko je partizan na smrtni postelji priznal umor duhovnika Daniel Halasz v Prekmurju. Slučaj je zanimiv, ker ga je Cirilmetodovsko društvo uvrstilo na spominsko ploščo duhovnikov na Brezjah, ki so padli za NOB. Poznam še slučaj Oznovca, oficirja Zdravko Zavajlav-a, ki je opisal v podrobnosti eno masovno likvidacijo. Poznan je politični komisar, organizator Lipe sprave. Ta prizna v celoti veliko krivdo levece, o njegovih akcijah pa molči. Bivši predsednik parlamenta, je bil odločilen partijski funkcionar v Celovcu maja 1945. O transportih, ki jih je spremljal ne pove niti besede.

V tej zvezi naj omenim tezo, razvito po dr. A. Trstenjaku, o poštenih partizanih, klenih Slovencih. Gre za tiste, ki so se v partizanstvu želeli

boriti samo proti okupatorju. Taki sedaj snujejo celo lastno organizacijo. Prevarani so bili v njihovem dobrem namenu. Nedvomno je bilo nešteto takih, vendar za poštenost je to premalo. pošteni so že za časa revolucije odskočili, pošteni bi morali do danes saj povedati kaj so delali, kaj so videli. Bojim se, da je ta promocija „poštenih“ komaj smiselna. Vsak človek ima v sebi nekaj dobrega, če boš vse postavil v kategorijo „poštenih“ postane vprašanje krivde, sprave odveč! Ljudje nismo sojeni in ocenjeni po dobri volji, ta je važna, toda važnejša so dejanja.

Ne bojimo se pričati, da smo z domobranci solidarni v njihovih načelih ljubezni do naroda, domovine in vere. Za ta načela so žrtvovali svoja mlada življenja

Njihov spomin bo živel, dokler bo živel naš narod. Naj počivajo v miru.

Spoštovani urednik!

Kot preživeli borec Turjaka bi rad popravil nekaj datumov, ki so omenjeni v št. 9-10 Tabora lanskega leta. Borec, ki omenja, da je bil 14. sept. 1943 četrtek, je v zmoti. 14. sept. 1943 je bil torek. V spominu mi je največ zato, ker je bil to prvi dan, ko so partizani začeli streljati na grad. Ludvik Hren, ki še živi v Argentini je bil ranjen med tem streljanjem in to zelo težko, skozi prsni koš in ko smo bolničarji stali ob njem, mu je dr. Kožuh dal injekcijo mislim, da je bil adrenalin, direktno v srce in je začel spet dihati. Kot študentu medicine in bolničarju na Turjaku, mi je to živo ostalo v spominu. Ludvik Hren je v noči med 19 in 20. sept. pobegnil kot ranjenec in ga lahko vprašaš kako je bilo. Omenjeni borec tudi govori o hudem topniškem napadu 15. sept. Tudi ta dan ni bil 15. sept. ampak 17. sept., ker petek je bil 17. sept. in ne 15. kot je omenjeno v članku. Jaz bi rad navedel nekaj datumov, ki so sledili predaji v nedeljo 19. sept.. Zvečer so partizani postrelili 9 oficirjev, trije so ušli v Velikih Laščah pri železniški postaji. 20 sept. so na Turjaku postrelili ranjence. 21. sept. so pa spet izbrali čez 50 mož in fantov med njimi dr. Kožuha in sodnika Zalokarja ter brata Rožanca. Starejši Rožanc je bil poveljnik Vaške straže na Slevici in mlajši brat Beno je prišel z menoj iz Ljubljane, da bi našel brata in sta tako oba končala svoje življenje. Nas so do 23. sept. držali pri postaji, nato so nas prepeljali v Kočevje v barake pri dijaškem domu. 1. okt. so fantje iskali hrane po barakah in odlomili nekaj desk iz stropa. Zato nas je mladi politični komisar postavil v vrste in iz vrst izbiral fante. Vtis je bil, da nameravajo izbrane postreliti, vendar se je premislil. Hotel nas je pač

prestrašiti. Kot študent sem vedno rad prebiral zgodbe iz prve svetovne vojne, ko so Avstrijci v Judenburgu postrelili precej Slovencev na ta način. Vedno sem mislil, kako se moreš počutiti, ko si v takem položaju. Moram reči, da nisem bil niti vznemirjen niti se nisem bal, pokaže se pač Božja pomoč. V začetku oktobra so nas prepeljali v Ribnico, kjer smo bili zaprti v vojašnici. 13. okt. so nemška letala streljala na vojašnico, vendar se ni nič zgodilo. V tem času so nas tudi zasliševali in sem bil 14. okt. zaslišan. 15. okt. pa so izbrali okoli 40 moških in fantov, med temi je bil Jernej Jereb, študent prava doma iz Radomelj na Gorenškem. V isti skupini je bila tudi Anica Drobnič učiteljica iz Notranjske. Bila je veselo dekle. Prepevala je in se smejala, vendar sem bil prepričan, da je vedela kaj bo. V isti skupini je bil tudi mlad fant, ki je bil ranjen na Turjaku, vendar je ušel moritvi na Turjaku. Imel pa je smolo, da se je na begu zatekel v hišo, ki so bili partizanski, ti so ga izročili partizanom. Pripeljali so ga v Ribnico in sva mu z medicincem Stanetom Cimermanom izpirala rane tako, da je infekcija malo pojenjala. 22. okt. so izbrali čez 100 moških in fantov ter jih pomorili v Jelendolu. 25. okt. so nas poslali iz Ribnice v Sodražico. Dali so nam voz brez konja, tako smo naš borni proviant prepeljali v Sodražico. Iz Sodražice so nas preko Sv. Gregorija peljali v Lašče. Tam so nas razdelili na različne skupine. Notranjce kakor sem pozneje slišal, so postrelili v Makovcu, Dolenjce nekje pri Grosuplju. Dobropoljce in mene so pa poslali v Rob in mislim, da jih je tudi tam nekaj ponoči zmanjkalo. Iz Roba smo šli v Velike Lašče in potem Gornje Podpoljane. Bili smo v delavskem bataljonu Levstikove brigade. Ko je politični komisar zvedel, da sem študent medicine me je imenoval za doktorja. Ker se je približevala nemška ofenziva so partizani odšli in nas pustili v Gornjih Podpoljanah. Par dni za tem smo se predali Nemcem, ki so nas preko Ribnice peljali v Kočevje, kjer me je domobranski oficir rešil nemškega ujetništva. Jaz sem ostal v Ljubljani do konca leta 1943 in se javil domobrancem.

Moj delež borbe proti komunizmu je sledeč: 29. apr. 1943 sem se pridružil Vaški straži kot bolničar v Št. Rupertu in bil maja 1943 ranjen pri napadu partizanov na postojanko. Bil sem 6 tednov v bolnici v Novem Mestu in okrevал v Ljubljani. 11. sept. sem šel s prijatelji iz Ljubljane na Turjak in pomagal kot bolničar v ambulanti, kakor sem že omenil. Ko sem se vrnil 11. nov. v Ljubljano in šel k domobrancem sem bil prve tri mesece v Ljubljani na realki kot bolničar. Marca meseca pa sem postal poročnik in bil imenovan za bataljonskega zdravnika v Stiškem bataljonu in bil z bataljonom od začetka v različnih akcijah in borbah. 27. avg. 1944 sta dve deklici hčerki domobranca prinesli paket za majorja Križa. Ko ga je posilni

majorja Križa odprl, je eksplodiral. Mislim, da je bilo mrtvih sedem ljudi med njimi tudi nadporočnik Bano in njegova hčerka. Po štirih mesecih sem se spet vrnil v Stično. Bil sem tudi v borbi, ko je padel kapetan Schumacher. Koncem aprila 1945 smo bili v Straži pri Novem Mestu, kjer je bil pred nami II. Rupnikov bataljon, ki je odšel na položaje Loške doline. Naš bataljon je drugi dan pešalil do Jelendola. V gozdu smo poslušali streljanje in zjutraj zvedeli, da je padlo Kočevje v komunistične roke. Povelje je bilo premik. Prehodil sem skoro isto pot kot partizanski ujetnik leta 1943.

Naš bataljon je ostal v Črni vasi pri Ljubljani. 8. maja 1945 smo zapustili Ljubljano. Prišli smo po različnih poteh do Tržiča in končno v Borovlje. Upam, da bodo te informacije prišle prav.

Lepe pozdrave

Stane Pajk

Maj 1945

Nad Milstattskim jezerom

General Rupnik poslednjič z družino in prijatelji

Sanjal sem...

(Za tiste, ki sanjajo v Rogu, Teharjih, Hrastniku in drugod)

Sanjal sem... Pravzaprav sanjam vse življenje. Vse, kar sem delal, vse, o čemer sem pisal, je neke v najglobljih temeljih vendarle počivalo na sanjah, ne na trdni vsakdanji realnosti.

Ko se nam je odprla pot v domovino, sem jo v tistih kratkih devetih dneh prvega obiska obredel kot v sanjah, pa vendar so se te sanje odmikale resnici: vse je bilo tam - bela Ljubljana in sinje morje, prelestne Kamniške planine in zamišljeni dolenjski griči. Hodil, ali bolje - vozil sem se po tisti neizmerni lepoti in vse je bilo resnično: govorica je bila naša, domača, sladka, slovenska, zvonovi tam na kranjskem polju so zvonili domače „viže“ in še oblaki nad nami so se mi zdeli drugačni kot v svetu, kjer živim.

Tako sem gledal domovino v naslednjih obiskih, daljših in krajših, in sem se vselej komaj otepal sanj: na Krasu sem iskal pota, ki sem jih prehodil z orožjemv rokah; na Dolenjskem sem izkal steze, po katerih smo se izmuznili tujim zasledovalcem, in v Rogu sem jokal nad tistimi blazinami zelenega mahu, pod katerimi spi najlepši del naše mladosti; s trepetom svečk so se mi usipale solze na grobu ustreljenih v pozabljeni mozeljski grapi; na Grčaricah sem slišal grmenje topov in povelja v laškem jeziku; na Turjaku sem se učil živeti od tiste „večne,“ lipe; na Orlovem vrhu sem previdno stopal po razmočenih tleh: kdo ve, kdaj sem stopil pozabljenemu bratu na ramo; v Dolu sem zrl v tisto strašno grapo...

In ves čas sem sanjal. O tistih blaženih dneh, ko se je naša fantovska pesem razlegala po soseski in smo poskušali prva plaha srečanja s prav tako preplašenimi dekleti, ko smo šli lahko brez strahu v Iški Vintgar ali na Veliko planino, ko sem v neznanskemu zanosu veslal po Bohinskem jezeru in se napajal s potoki v Kamniški Bistrici, ko sem vsakomur pogledal v obraz z veselimi očmi in prijazno besedo in sem dobil poplačano z zvrhano mero.

Pa je vse minilo: nekdo je lopnil po našem nebu, da se je razklalo v strašnem viharju, po katerem nismo več poznali drug drugega. Nekdo je v naša srca natočil strup, ki se zdaj cedi iz njih kot smola iz ranjene smreke in zastruplja vse, česar se dotakne... Iz oči se je umaknila dobrodošljica, pregnala sta jo jeza in nazaupanje, strah in celo maščevalnost. Obrazi so se skremžili in besede potemnele... Pa je bilo lepo sanjati v tistih bajnih nočeh! Vsaka je bila kresna. Vsaka je bila krasna...

To pišem zato, ker sem on dan povsem slučajno v zapiskih tuje poezije našel verze John Keats-a, zapisane v „živo, toplo“ roko človeka, ki je tudi nekoč sanjal in so se mu sanje pretrgale v moro... človeka, ki je vedel, da je iz te more edina pot - v odpuščanju.

Spomini

Jeseni 1944 sem bil po Gestapu aretiran in zaprt v ljubljanskih zaporih, dokler nas niso odpeljali v zloglasno taborišče Dachau pri Münchnu. Že takrat sem bil skupaj z Bajcem ter ostalimi (polkovnikom Peterlinom, majorjem Križem, kapetanom Ilovarjem, z Fincem, Gradom, prof. Lipovcem, Kristanom, itd.; od duhovnikov pa so bili tudi patri Klavdij, Beno, Engelhart ter posvetni duhovniki Goričan in Nande Babnik. Babnik ni šel z nami v Dachau, ker so ga radi bolezní že v Ljubljani izpustili. Tik pred transportom v Dachau, smo dobili v naše vrste še bivšega podbana dr. Pirkmajerja). Ti smo šli skupaj v Dachau, kjer smo poskusili vso bedo in zlobo nemških nacistov. Vsi smo močno oslabili in kapetan Ilovar je 15. maja 1945 v Allachu pri Münchnu tudi umrl (že v komunističnem zaporu). Na dan osvoboditve taborišča Dachau po ameriški vojski so nas slovenski komunisti, še pred prihodom Amerikancev v taborišče, aretirali in nas skrili pred Amerikanci. Lahko si mislite, kako nam je bilo, ko so vsi jetniki praznovali svobodo, mi pa smo bili ponovno zaprti in to po naših komunistih, ki so vsekakor hujši kakor Nemci s svojo Gestapo. Takoj so nas pričeli zasliševati in seveda tudi stradati ter pretepati. Končno so vse duhovnike in vse civiliste (razen Grada) spustili, nas vojake pa so zadržali, češ, da nas bodo peljali domov pred „ljudsko sodišče“. Tako smo ostali v zaporu še polkovnik Peterlin, major Križ, nadporočnik Zagoršek, Bajec, jaz, dalje še narednik Mehle in kot edini civilist Grad Boris. Nas so 9. junija 1945 res uklenjene odpeljali v domovino preko Innsbruka v Italijo, pa nazaj v Avstrijo preko Lienza, Spittala (tu sem videl iz avta marsikaterega znanca), Beljaka zopet v Italijo preko Trbiža (Treviso), od tu pa v Jugoslavijo preko Planice, Mojstrane, Jesenic, Kranja v Ljubljano. Jasno v Ljubljani smo torej občutili vso komunistično dobroto, saj so nas takoj pričeli pretepativati s puškami in nas zaprli v sodnjske zapore. Kako je bilo si lahko mislite, saj jesti skoro ni bilo (dvakrat na dan malo tople vode), kruha, 2 meseca nismo nič videli.

Mene je takoj drugi dan 9. junija vrgel Viktor Avbelj, ki me je dobro poznal, saj smo včasih skupaj stanovali, v bunker in dal preteptsti. V bunkerju sem bil sam 5 tednov in vsako uro so me pretepevali. Pred mojimi vrati so marsikaterega ubili, tako tudi brata domobranskega majorja Rozmana, malo naprej pa policijskega poročnika Hlebca, za katerega so potem rekli javnosti, da se je sam obesil v strahu pred justifikacijo. To je bilo še vse pred tistimi množičnimi pokolji domobrancev, ki se je pričelo okoli 17. junija. Takrat je bilo grozno in so kar po celicah zbirali fante in jih odvažali na strelišča. Tudi mene je doletela taka usoda in so me zvezali z žico ter odpeljali zadaj za Rakovnik. Postavili so nas v vrsto in prve puške

so počile. Videl sem, kako so trije padli pod strelj. Videl sem, da bom čez par minut tudi jaz padel, toda tedaj se je naredil čudež. Nek partizan je pridrvel z motorjem in nekaj povedal tistim, ki so streljali, nakar so mene vzeli iz vrste in dejali, da ker sem bil pač oficir, jim bom moral še marsikaj preje povedati, predno bom crknil. Odpeljali so me nazaj na sodišče, kjer so me zopet pretepali in hoteli naj povem koliko sem jih pobil. Ker sem pač vedno trdil resnico, da nikogar, so me čez dva dni zopet vlekli na strelišče in zopet so padali strelj. V duhu sem se poslovil od sveta, a še ni bila božja volja. Naenkrat se je zopet pojavil polkovnik Avbelj in kar zakričal: „Ha, za tega lopova je pa premila kazen, da bi ga kar počili, ta mora crkniti slabše smrti“.

Zopet so me vzeli iz vrste in me med pretepanjem spehali na avto ter nazaj na sodišče. Odslej so me še bolj pretepali kot preje. Tako je prišel usodni 8. avgust 1945, ko je baje Tito dal nalog, da ne smejo več pobijati, temveč vse predati le sodiščem. Dne 12. avgusta so prišli po mene (ko sem bil že osmi dan popolnoma brez vsake hrane) in mi dopovedovali, da bom predan pred sodišče in da ne smem povedati, da so me pretepevali. Res so me potem, ko so mi dali jesti in me pustili, da sem spal kakih 5 ur, peljali v skupno sobo kjer sem našel zopet Bajca, Peterlina, Križa in druge. V tej sobi je bil tudi ing. Dedek, dalje tovarnar Pečovnik, dalje nemški svetovalec pri pokrajinski upravi sicer iz Tržiča dr. Elbert, prof. dr. Joža Lavrenčič in drugi. Predani smo bili pred vojaško sodišče, ki je pripravilo velik proces. Mi smo bili zelo zadovoljni, ker smo pač pod vojaškim sodiščem pričeli dobivati kruh in to sprva kar cel vojaški hlebec za 1 kg. To smo mislili, da smo v nebesih, ko smo imeli zopet kruh pod zobmi. Kmalu je bilo našega veselja konec, saj so nam zmanjšali kruh najprej na pol hlebca, nato na četrt, a zadnjega avgusta ga ni bilo več. 1. septembra nas je zopet vojaško sodišče predalo ljudskemu civilno okrožnemu sodišču, kar smo zlasti čutili pri hrani. Zopet je bilo hrane manj in zelo vodena, kruha pa 10 dkg koruze zmešana s sojo. Bajca in ostale prijatelje so vzeli iz sobe in pozneje sem zvedel, da so delali v kuhinji, namreč lupili in rezali so repo. Na mene so posebno pazili in mi vedno odrejali najslabše sobe. Končno so se razpale uši in v sobi je izbruhnila bolezen tifusa. Dva sta umrla, drugi smo se stiskali po kotih in skrbno obirali uši in iskali gnide. Gledal sem, da sem bil vedno brez uši.

Končno so nas zopet zbrali in odpeljali na dvorišče ter naložili na avtomobile. Bilo nas je okoli 100 moških in okoli 50 žensk. Bili smo prepričani, da nas peljejo zopet kam, kjer nas bodo postrelili. Res avtomobili se premaknejo in nas peljejo proti Ježici. S strahom ugotavljamo kam, toda peljemo se dalje skozi Domžale, preko Trojan, Vranskega, Žalca in naenkrat se ustavijo pred Celjem in to ravno v nekem gozdu. Vsi smo se spogledovali in si mislili zadnjo uro. Komisar je izstopil iz avta in šel proti gozdu, kar smo tolmačili, da išče prostor, ker nas pač ob cesti ne morejo pobiti. Kmalu se je

komisar vrnil in rekel, da ni tu in smo zopet potegnili. Zapeljali smo v Celje mimo bolnice in za njo k tovarni Metka. Tam smo obstali pred neko barako, kjer so nas izložili. Tu nam je komisar povedal, da so nas poslali v karenteno radi tifusa in bomo tu cepljeni. Razporedili smo se po sobah barake, kjer seveda tudi ni bilo slamaric kot nikjer v komunističnih zaporih in smo polegali kar po golih deskah, saj smo bili že navajeni. Stražarji so letali sem in tja predno so vse uredili za varnost. Odredili so, da morajo biti polkne zaprte in mi moramo imeti v sobah vso noč prižgane luči zato, da bo stražar takoj videl, če bi kdo hotel skozi okno pobeogniti. Drugo jutro smo se spoznali med seboj in sem ugotovil, da imamo s seboj zdravnika v osebi našega dr. Graparja, ki je bil še vedno v domobranski uniformi brez oznak in na glavi neko civilno kapo. Med ostalimi jetniki sem pač spoznal železo trgovca Verovška Jurija itd., med jetnicami dve Dolinarjevi dekleti (s Poljanske ceste), dalje ženo pokojnega kapetana Cerkenika, tovarnarico gospo Polak, gospo Megentalerjevo itd. Končno sem med moškimi spoznal še celjskega advokata in njegovega sina dr. Borisa K., ki sta bila preje na vodilnem mestu pri Sokolski legiji. Sin dr. Borius K. pa je bil med vojno v službi papirnice Vevče.

Tekom dne smo se sporazumeli, da bosta Dolinarjevi kuhale. Za hrano je bilo bolje, saj so nam dali komunisti surovino in smo kuhali po svoji volji. Seveda je bilo največ koruzne moke in zolja. Kruh so nam pekli v bližnji pekarni in to tako kot civilom. Dobivali smo lep koruzni kruh, včasih tudi boljšega po 250 do 300 gr. na dan. Tudi krompirja smo nekaj dobili, tako, da je kar šlo. Končno smo pretentali še stražarje, da so šli na trg in smo za naš denar kupili še kak priboljšek. Seveda jaz nisem smel prav nikoli iz taborišča, ker so me imeli pač za najbolj nevarnega in so zelo pazili na mene, saj sem bil tudi kasneje od vseh jaz edini obsojen na smrt. Da, kar lepo je bilo v celjskem Lanovžu, kot se imenuje tisti kraj poleg tovarne Metke. Dne 24. oktobra so nas peljali v celjski „pisker“, kjer so me zopet zasliševali in pošteno pretepli, a 28. oktobra so me poslali nazaj v lanovško taborišče. Dne 29. okt. so zopet prišli tja avtomobili in nas naložili ter odpeljali nazaj v Ljubljano na sodišče. Nam je bilo kar težko zopet za debelimi zidovi, ker smo se pač v tem mesecu navadili tenkih sten barak in je vsak na tihem upal, da mu bo uspelo kako pobeogniti. V Ljubljani se je zopet začela stara pesem stradanja in dolgočasia po nabito polnih sobah. V sobi kjer je bilo normalno prostora le za 4 ljudi nas je bilo po 30, tako, da smo bili natlačeni kakor sardine. Čez dan je že šlo, dasi nismo imeli prostora niti za sedeti. Huje je bilo pač ponoči, ko smo se vsi morali spraviti v ležeči položaj. Ker ni bilo v sobah nikakega pohištva, niti ne slamaric, smo se kar lepo zložili in ponoči, če se je kdo hotel obrniti je moral komandirati „na levo krug“, da smo se vsi hkrati obrnili. Drugače pač ni šlo. Tako smo dočakali 11. november, ko so bile volitve in so povedali, da so zmagali komunisti in se kralj ne sme več

vrniti v Jugoslavijo. V kolikor so bili pred volitvami komunisti manj „divji“, toliko so po volitvah bili bolj oblastni. Zopet so se pričele obsodbe in to večinoma na smrt. Dne 12. decembra je bil obsojen ljubljanski župan Jančigaj na 10 let zapor, a tri dni pozneje mu je vrhovno sodišče zvišalo na smrt. Čutili smo, da se nekaj pripravlja, a kaj si nismo mogli razložiti. Mi smo dobili v sobo še ljubljanskega advokata dr. Stareta, ki je zrl predse z velikim optimizmom. Toda 17. decembra smo čuli, da je v časopisih napovedan veliki proces proti „združeni reakciji in Mihajlovičevega izdajstva v Sloveniji“. Tisti dan so pazniki naštetokrat vprašali, če sem jaz Žekar in se mi posmehovali, sam si pa nisem znal tolmačiti zakaj. Drugi dan, 18. dec. so mi prinesli cel kup papirjev in sem moral prejem podpisati. Ko sem pogledal, sem videl, da je obtožnica na 60 tipkanih straneh. Grozno kaj vse je v tej obtožnici pisalo. Sicer proti meni samemu ne veliko, a na splošno. Na hitro sem moral napisati pismeni zagovor in ga oddati. V sobi so bili trije pravniki, ki so trdili, da je moj zagovor dobro spisan, ter da po obtožnici ne bi smel biti nič obsojen, a ker pač poznamo kako komunisti sodijo, moram pričakovati, da me bodo obsodili na kake 3 leta.

Dne 19. dec. se je pričel naš proces v veliki porotni dvorani. Nas je bilo 34 obtožencev (dr. Kostel, dr. Vrčon, dr. Alujevič, Matelič, Janez Marinčič, major Vujošević, tovarnar Lajovic, univerzitetni prof. dr. Kukman V., Finec, Kovač Pavle, Tonja Ivan, dr. Grapar, dr. Vojska, Juvan, Verbič Dušan, ing. Dimnik Stane, ing. Rus Jože, nadpor. Zagoršek, dr. Jan Branko, prošt Alfonz Klemenčič, DMP kurat dr. Peter Križaj, župnik Cerkovnik Franc, duhovnik križar Šavora, nadpor. Bajec Jože, duhovnik Goričan Henrik, polkovnik Peterlin, major Križ, jaz kot edini poročnik, dalje brata Pora (Anton in Jože), Rupnik Božo, narednik Mehle, Thuma in ubogi duševno bolni Rorman Jože). Na procesu je bilo grozno, saj so nam vsemogoče očitali, braniti se pa nismo smeli. Tudi priče so lahko prišle le tiste, ki so govorile proti nam - to je lažnivo, dočim priče, ki bi povedale resnico nam v prid niso pustili. Lep primer je župnik Cerkovnik, ki so ga dolžili, da je odrejal grozne zločine, ki jih je potem izvrševal soobtoženi Rorman. Naprtili so mu okoli sto umorov, ogromno požigov in ne vem kaj še. To je bila tako ogabna laž, da je še komunisti iz St. Jerneja, kjer je bil župnik niso mogli preboleti ter so zbrali delegacijo, ki je šla v Ljubljano in prineslo s seboj občinsko potrdilo in vse podpise, da ni nič res in da z podpisi ljudje potrjujejo, da so živi in zdravi, čeprav jih sodišče imenoma navaja, da jih je dal pobiti. Ko je delegacija prišla v sodno dvorano in so hoteli predati to listino, je javni tožilec dr. Stante skočil in dal brž aretirati vso delegacijo, čeprav so bili komunisti ter jo zaprl. Jasno, da je sodišče vkljub temu potem obsodilo župnika Cerkovnika in ubogega Rorman po obtožnici, da sta pobila ljudi, ki so bili dejansko živi. Skratka obupno je bilo in zlasti tisti dan, ko je bila razprava tajna in ji je prisostvoval le angleški poslanik in papeški nuncij.

Na ta „tajni“ dan so razpravljali le mednarodno politiko, češ da smo pač vsi sodelovali pri angleški Intelligent service in ameriški ter seveda Katoliška Akcija. Končno je sledila sodba, ki se je glasila takole:

V imenu ljudstvana smrt z obešanjem: Peterlin Ernest, Mehle Vinko, Križ Ladislav, Rorman Jože in dr. Peter Križaj.

na smrt z ustrelitvijo: dr. Kostel Janko, dr. Vrčon Branko, dr. Alujevič Branko, Vujošević Djoko, dr. Jan Branko, Finec Milan, Bajec Jože, Mastelič Miroslav, Cerkovnik Franc, Žekar Martin, Kovač Pavle in Por Anton.

Poleg tega smo bili gornji obsojeni na celotno zaplembo in izgubo vseh časti in pravic. V sodbi je še poudarjeno, da se mora sodba izvršiti točno v gornjem vrstnem redu, zato sem se to tudi tako dobro zapomnil. Dalje so bili obsojeni:

na 20 let težkega prisilnega dela in izgubo vseh pravic: Juvan Franc, Tonja Ivan, Klemenčič Alfonz.

na 18 let in 10 let izgube pravic: Zagoršek Stane.

na 15 let in 10 let izgube pravic: Marinčič Ivan, dr. Vojska Karel, Goričan Henrik, Por Jože, Rupnik Božidar in Thuma Alfonz.

na 12 let in 10 let izgube pravic: ing. Dimnik Stanko in Šavora Jože.

na 10 let in 5 let izgube pravic: Verbič Dušan, ing. Rus Jože in dr. Grapar Stane.

na 8 let in zaplembo tovarne: Lajovic Milivoj

Dr. Kukman Vladimir pa je bil oproščen.

Torej tako je izgledala sodba, ki nam je bila prečitana ravno na sveti večer 1945 in to nekako ob 23. uri. Zato se v Sloveniji imenuje uradno naš proces „BOŽIČNI PROCES“. Nekako ob pol enih - torej že na sam Sveti dan so nas peljali iz sodne dvorane v tako zvane „smrtne celice“ (seveda le tiste, ki smo bili obsojeni na smrt) kjer so nam prav pokradli karkoli smo imeli. Pustili so nam le oblačila in pakete, ki so jih dobili pred razpravo za praznike. Jaz nisem imel nič. V celice so dali nas tistih 12, ki smo bili obsojeni na ustrelitev skupaj, onih 6 na obešanje pa skupaj v sosedno celico. To vključ tragiki smo takoj, ko smo prišli v celico improvizirali mizo in nanjo naložili vsemogoče jedi iz paketov in praznovali Sveti večer. Župnik Cerkovnik nam je lepo govoril, nas spovedal in dal vesoljno odvezo, nato nas celo obhajal, ker smo pač dobili skrivoma 12 posvečenih hostij. Po obhajilu smo jedli, molili in se pogovarjali ter ugibali, kdaj nas bodo pobili. Mislili smo, da nas bodo takoj, a se to ni zgodilo, zato smo veselo in korajžno prenašali težo smrtne celice.

Nadaljevanje prihodnjič

Združenje Svobodnih partizanov

Pozdravljamo združenje svobodnih ljudi, da so končno (po 56 letih) le imeli pogum uradno zamenjati smer. Čakamo njih pričevanja, zakaj niso mogli biti komunisti, ko so jim vendarle le-ti nudili vse, „če bi prednje padli in jih molili“.

Ob tem se sprašujem kako, da ob svobodi in samostojnosti ni bruhnila z vso silo na dan ta želja prevaranih in obtožila kmuniste?

Dr. Ludvik Čanžek pravi, da so mu presunljivi vtisi, ki jih je dobil letos ob obisku Kočevskega roga, dali pobudo.

Doma je še vedno zaznaven strah brutalne tiranije slovenskih boljševikov.

Ko sem obiskal domovino, sem imel priložnost govoriti tudi s poštenimi in skesanimi partizani. Dobil sem vtis, da mi hočejo dopovedati, da so se med seboj ločili v: ubijalce, komuniste in narodnjake. Vendar, vsi so bili v eni OF - komunistični, pod vodstvom komunistične partije. Vsi so imeli komandante komuniste, politične komisarje, ki so bili prevzgojitelji, žandarji in sodniki obenem. Vsi so nosili boljševiško krvavo znamenje na čelu, korakali pod onečlašeno slovensko zastavo, vsi so grozili s stisnjeno pestjo, vsi vzklikali „Očetu Stalinu“ in prepevali: „...Slovenija sovjetska, velika bodeš ti.“

Tudi ropanja „izdajalcev“ so se udeleževali vsi in gledali umore nedolžnih. Povsod, kamor je prišla ta čudna vojska, je našla toliko „izdajalcev“.

Vem, da je bilo mnogo dobro mislečih ob prihodu v partizanske vrste, zato je bilo v domobranstvu preko 20% partizanskih pribežnikov. Nevarnost za tiste pa, ki so ostali v njih vrstah, je bila, da jih je zajela psihoza „upravičene, polnomočne“ oblasti nad vsem in vsemi, kar jim je prišlo v roke. Proletarci so to „oblast“ izvajali najstrožje in dosledno, ostale pa je uklonil politični komisar, da so slepo sledili in izvajali.

Ni moj namen polemizirati s partizani, ki še vedno uživajo privilegije, ki jim borci iz revolucije ne umirajo, temveč se množijo, tudi pod sedanjo „demokratsko“ oblastjo. Oni so mi pred pol stoletja oropali in ukradli dom, (ki je še sedaj last „zaslužnih“), starše in mladoletno sestro pa nagnali v zapore ljubljanske OZNE ter satansko mučili brata, najprej v Teharjih, potem v Moravčah in Št. Vidu, nato pa ranjenega pahnili v Kočevsko brezno.

Ob tem novem združenju bi rad povedal, da bi ob njih Deklaraciji bil možen dialog, če ne bi v uvodu vsebovala napihnjene „veličasten boj“, ki naj bi bil „veliko dejanje v naši narodni zgodovini.“

Vprašajmo ljudi po deželi: „Zares veliko dejanje nepozabnega gorja, strtih življenj in nezaceljene slovenske rane.“

Slavospev komunističnemu izzivanju okupatorja, vključevanje vsega naroda v to morilsko avanturo, obenem pa biti ponosen sodelovanja, je nekako tako, kot če bi nemški vojak poveljeval Hitlerjeva osvajanja za „Veliko Nemčijo“, obenem pa bil ponosen, da je bil samo „Wermacht“ in ne „SS“.

Ob tem bi rad popravil nekaj podobnih trditev v nagovoru podpredsednika Združenja Viktorja Blažiča (Demokracija šte. 33/34):

ZADOŠČENJE, OBŽALOVANJE IN SPRAVA. V podnaslovu je ponovitev slavospevu izzivanja in vsem tragičnim posledicam te komunistične burke z razkosanim, trpečim narodom.

Če bi bila trditev resnična, ne bi narod potreboval nobene sprave, ker bi bil odpor vsenaroden.

Ker pa je partija izrabila narodovo nesrečo in z vablljivo masko OF varala naivne narodnjake, da gre za svobodo naroda, v resnici pa je zažgala boljševiško revolucijo z nasiljem in uboji nad nezaščitenim prebivalstvom, zato je naravno, da je vstal odpor rdečemu nasilju, kar je vodilo v oboroženo bratomorno vojno. Prav tako ni v skladu resnica, **da je bil narod pripravljen na oboroženo odpor proti okupatorju.**

Dejstvo je, da so vodili oborožen odpor nekateri prostovoljci Jugoslovanske vojske, ki so ob kapitulaciji odšli v gozdove z imenom „četniki“. Tedaj, v prvih mesecih okupacije komunisti niso potrebovali nobene OF, ker so že imeli svobodo pod Nemci ob Hitler - Stalinovem prijateljstvu. Šele po 22. juniju 1941, ko je Hitler napadel Stalina, je partija svoji Protiimperialistični fronti zamenjala kratice z OF in pozivala s komunisti:

*Naglo puške smo zgrabili
in odločno z doma šli,
ko sovjetski so junaki
skupni boj oklicali.“*

Namerno zmotno se prikazuje dejstvo, da se je komunistična partija polastila OF. (Osobodilna fronta) OF je bila partija sama, predstavljena z vabljivim imenom, da bi v narodu zajela na široko. Ker pa je bil odziv kljub temu neznaten, je partija prešla v izzivanje okupatorja. Ta je z racijami nekaj fantov pogнал v gozd, večino moških pa je gonil v taborišča smrti, Rab in Gonars. To je bilo pač „veliko zgodovinsko dejanje“, toda vse prej kot „osvobodilni boj!“

Ko je partizansko nasilje nad narodom naraščalo je tedaj ilegalna slovenska oblast v domovini - **Slovenska zaveza** - postavila na teren **Nacionalno ilegalo (17.5.42)** z namenom organizacije skupin proti okupatorju in v zaščito pred partizanskim nasiljem. Bil sem tedaj v tej prvi grupi, katere je prav zaradi nasilja po vaseh hitro naraščala. Njeno poveljstvo je iskalo lojalnosti v nenapadanju s partizani, da se prepreči bratomorija. S partizani smo celo skupno vodili akcije proti italijanskim postojankam po Gorjanci. Tedaj so nas

partizani imenovali „odlični štajerski bataljon“. Ker pa nismo pozdravljali s stisnjeno pestjo in ne vzklikali Stalinu, so začeli dvomiti v našo pravovernost in nasledek je bil, združen, zahrbtn partizanski napad na naš odred na Dolžu, da bi nas uničili. Sledili so še odločilni njihovi napadi na Krki, pri Gracarjevem Thurnu in Pleterjih. Doživele so poraze tudi hrvaške brigade, ki so jim prišle na pomoč. Komunistom ni bilo za sožitje, ni jim bil mar narod ne številne žrtve. Njih cilj je bila boljševiška revolucija in oblast! **Zato so izdali strogo povelje, da bo usmrčen vsak, ki se bo boril, ali organiziral odpor proti okupatorju izven OF.**

Gospod Blažič nadalje razvija, da je osvobodilno gibanje ob koncu izgubilo politično in vojaško samostojnost.

To gibanje je bilo od vsega početka in do konca pod vodstvom partije in poveljstvo v rokah partijcev. Prav z namenom „varstva revolucije“, je bila organizirana „prva udarna, proletarska brigada“, ki je na triglavkah nosila znak rdeče zvezde s srpom in kladivom. Njena pesem je pela:

*„In to bode naš poslednji, odločilni težki boj,
za Internacionalo življenje vsak žrtvuj“.*

Sledi: „Med vojno je protikomunistična stran udeležence osvobodilnega boja pehala v naročje KPS.“ Sami v svoji naivnosti, prevarani so ji nekateri fantje padli v naročje. Čudi me, da niso nič slišali o nasilju v Sovjetski zvezi.

Blažič: „Med tem ko komunisti uvajajo načrti, programirani teror, ga protikomunisti odvrčajo z nasprotnim, po značaju divjim terorjem“. Načrti, programni teror je vedno mnogo bolj divji, ker je zapovedan in se njegovi izvajalci presegajo med seboj zaradi prestiža pri nadrejenih in zaradi odlikovanj partijski zvestobi.

„Namen našega gibanja je ločitev od skrajno sektaških stališč z ene in druge strani, ki so netile in podpihovalе požar“, pravi Blažič.

Narod, neoborožen je eno leto gasil požar, ki so ga partizani zažgali. Prosil je „nikarte“ in pokopaval nedolžne žrtve (preko 1500).

Koliko časa naj bi še tako čakal in prosil partizane, da naj se vendar že borijo proti okupatorju, namesto, da morijo zavedne Slovence.

Sledi: „Bojevniki protikomunističnih milic so jemali pravico v svoje roke ter z okrutimi mučenji in poboji na najhujši način na kraju samem obračunavali z ujetimi in osumljenimi“.

Protikomunistični bojevniki so prejeli oblast od demokratično izvoljenih predstavnikov naroda. Komunisti te oblasti niso prejeli. Vendar zločin je rodil zločin in nobene smrti ne opravičujem.

Pri nas jih je bilo nekaj, ki so „obračunavali“ na svojo roko - maščevanje za ubite svojce po partizanih. Vojaško sodišče jih je kaznovalo z zaporom na gradu.

Partizansko poveljstvo pa je umore ukazovalo in nagrajevalo s herojstvom.

Blažič: „Z veteranskim združenjem Nova slovenska zaveza smo pripravljeni navezati stike, v kolikor se bodo tam zmožni posloviti od golega opravičevanja lastnih postopkov med vojno“.

Torej stiki bodo, če bo NSZ sprejela vse obdolžitve, ne glede na verodostojnost.

Tisto, da med vojno ni bilo resnih pogajanj, sem nakazal v Nacionalni ilegali. Naj omenim še Grčarice in Turjak, kjer je bila vseh borcev iskrena želja premirja in sodelovanja, pa so partizani z Lahi in njihovim težkim orožjem znova zažgali grmado sovraštva, postrelili ranjence in zajete pobili.

Tretji primer za resna pogajanja je bil v Beli Cerkvi. Četniško poveljstvo je poslalo komandirja Joška Jakoša s spremstvom na pogajanja s partizani. Ko je bila delegacija v hiši, je vod partizanov obkolil hišo in zajel parlamentarce. Jakoša, kateremu so partizani že 17.5.42 ubili brata in očeta, so partizani zvezali, ga položili na prašičji postavek in živega prežagali!

Četrti, znani mi primer pogajanj nenapadanja je bil na Suhorju - kapetan S. Vasiljevič. Med pogajanjmi so partizani obkolili postojanko in jo zažgali.

Ne, s komunisti se ni dalo, ne pred pol stoletja, ne danes, kajti njih postava so: laž, verolomnost, deskvalifikacija, teror, likvidacija.

Gospod Blažič nadaljuje: „Zlasti pa se mora v njihovih vrstah zgoditi decidirana moralna ločitev od domobranske prisega... te narodne sramote“.

Gospod Blažič,

1. Domobranska prisega ni bila prostovoljna
2. Domobranci smo prisegli zvestobo Bogu in slovenskemu narodu, zato smo se borili proti nasilju komunizma.
3. Vsak sovražnik komunizma je bil tedaj naš zaveznik, torej Nemci, ki so bili tedaj pri nas manjše zlo kot komunizem.

Partizani niso nikdar prisegli ne Bogu, ne narodu. Prisegali pa so zvestobo Stalinu - Očetu zatiranih narodov, (ne okupiranih!) in prisegali so boljševiski revoluciji na slovenskih tleh.

In končno: „Za spravo. Kdo je prvi dolžan obžalovati zla dejanja?“

Gospod Blažič navaja vrstni red: Italijani, Nemci, Komunistična partija slovenije in nato preide na domobrance ter v tonu, ki nima prizvoka sprave nadaljuje: „Šele potem so dolžni izreči obžalovanje za svoja zla dejanja tisti, ki so se v svojem maščevalnem besu najhuje pregrešili zoper temeljne zapovedi človečnosti“.

Dr. Čanžek pravi, da ga je obisk Kočevskega roga presunil. Verjetno zato, ker je na kraju sovraštva, maščevanja, morije zmagovalcev, pa odpuščanja žrtev dojel vso grozo poživljenosti partizanov, ki so se pregrešili zoper temeljne zapovedi človečnosti in zoper lastni narod.

Gospod Blažič! Skušajmo tehtati naše besede vsi, da bo v njih manj neutemeljenega obtoževanja, pa več resnicoljubnosti, da bo pot do resnične, nujne narodove sprave - krajša.

S čim in s kom imamo opravka?

Pavle Borštnik razmišlja o spravi, predvsem o možnih oblikah te sprave, katere bi bile sprejemljive tako levemu kot desnemu taboru (Ameriška domovina, št. 25, 19. junija 1997, stran 15). Med drugim pove naslednje:

„Pojem SPRAVA naj bi pomenil nekaj, kar je popravljeno, izravnano, odnosno postavljeno na prave temelje, v bistvu torej nekaj, kar je RESNIČNO, ob katerem se lahko zedinijo različna mnenja in pogledi.

Desni tabor na ta udarec (poboj domobrancev) ne more odgovoriti in tega zločina ne more pozabiti, lahko ga samo ODPUSTI. Toda vsako odpuščanje zahteva priznanje, kesanje in obžalovanje. Priznanje je prišlo, tako od predsednika države, kot od organizacije borcev levega tabora. Manjka torej kesanje in obžalovanje.

Morda zato, ker se levi tabor boji, da bi to kesanje in obžalovanje pomenilo nekakšno ponižanje njega samega, odmnosno njegovih SEDANJIH najvidnejših predstavnikov, če že pozabimo na tiste redke, ostarele priče tega zločina, ki še živijo“.

Pravzaprav, imamo opravka s slučajima, ki pa nimata istega pomena pri levem in desnem taboru. Na zločin, namreč, lahko gledamo kot na **moralno vprašanje** ali samo kot na **pravno vprašanje**. Razlika med tema dvema je bistvena. Ako gledamo na zločin kot na moralno vprašanje, potem je kesanje in obžalovanje potrebno. Če imamo po drugi strani samo pravno vprašanje, je potrebna samo kazen, ne kesanje in obžalovanje.

Ker so slovenski bratomorilski boljševiki materialisti, nimajo nobene morale in zato gledajo na ta zločin samo kot na pravno vprašanje. Posledica tega je, da se levi tabor boji kazni in dela s polno paro, kakor tudi z goljufijo, samo da ne bi oblasti prevzel desni tabor. V slednjem slučaju bi lahko nekateri med njimi morali pred sodišče in bi bili lahko tudi kaznovani. Dobro vejo kakšne grozne zločine so izvršili in tudi kakšno kazen so si zaslužili? To je tisto, česar se bojijo, ne dozdevnega ponižanja. Ob sestopu z oblasti je slovenska bratomorilska boljševiška partija podala izjavo iz katere je bilo jasno, kakšen strah so imeli o bodočnosti. Med drugim je bilo v izjavi tudi to, da „se zgodovina ne da spremeniti (namreč glede genocida nad domobranci)“. Obnašali so se, v nekaterih slučajih se še, kot pravi norci.

Desni tabor gleda na vse to kot na moralno vprašanje, ki zahteva moralni postopek; pravni vidik glede tega je zanj šele druga stopnja. Drži seveda, da bi moral po zadostitvi moralnega kesanja in obžalovanja, temu slediti tudi pravni postopek, kajti zločini in zločinci morajo biti vsaj razkriti, če že ne tudi

kaznovani. Razkritje zločinov in zločincev zahteva najprej zgodovina, nato tudi pravica v pravnem smislu. Iz slednje sledi tudi zahteva po popravi krivic, kolikor je to še mogoče. Trenutno večina mrtvih domobrancev sploh ni prišteta med mrtve, da o popravi kakšnih krivic ne govorimo. Torej je ravno pravni postopek tisti, ki se ga levica boji, kot „vrag blagoslova“. V razne poboje in številne druge zločine pa niso bili vpleteni samo voditelji ali redke priče, temveč na stotine in mogoče tisoče drugih, ki so poboje vršili, torej rablji, stražarji, itd. Na vesti imajo nešteto zločinov, in zato ne bodo na spravo nikdar pristali, razen če bi bili v to na nek način prisiljeni, ali sodnjisko ali na kak drug sličen pravni način.

Borštnik na koncu predlaga, najbi bilo to kesanje in obžalovanje PISMENO. Seveda, bi bilo tudi to sprejemljivo. Vendar se morajo slovenski bratomorilci kesati in obžalovati predvsem revolucijo, od koder so vsi zločini izvirali. Mnenja sem, da tega ne bodo nikdar storili, ne pismeno in tudi ne kako drugače. Vsekakor želim, da bi g. Borštnik nadaljeval s svojimi razmišljanji in iskal možne variante. Vendar moramo gledati na problem realno in upoštevati s kom in s čim imamo opravka. Desni tabor se oklepa izvirnih slovenskih vrednot, marksistični boljševisem levice pa nima s slovenskimi vrednotami nobenega opravka. Če to upoštevamo, potem mora biti vsakemu jasno, da bo izredno težko ali pa sploh nemogoče najti skupnih mnenj in pogledov, kajti vrednote levice izključujejo vrednote desnice.

Partizansko sodstvo

Če gledamo na razvoj komunističnega sodstva, zapazimo v njem točen posnetek ruskega sodstva v času revolucije. Po statistiki, ki jo je pisalo „vrhovno poveljstvo NOV“ je bilo umorjenih nad 3 tisoč civilnih oseb samo pri zločinstvih spomladi in poleti 1942. Hkrati so pobijali tudi vse nezanesljive v „NOV“ sami. Za večino likvidacij v vojski sta bila odgovorna poveljnik in politični komisar edinice. Komisar je smel uničiti nezanesljivega rdečega vojaka na svojo pest. V tem času je bilo likvidiranih precej komandantov, ki so bili še tedaj nepartijci.

Politični razlogi za likvidacijo so bili: govorjenje o bivšem kralju Petru, o Mihajloviču, o Jugoslaviji, o Angležih, proti komunizmu, če se je kdo razgovarjal o čem drugem kakor o OF in komunizmu, če ni hotel peti internacionale itd.

Tajno obsojenega partizana so postavili pred mobiliziranje, mu prebrali obsodbo in ga nato ustrelili, z ugrabljenimi civilni pa so počenjali vsemogoče.

Znani sodniki so bili največkrat Dermastja, Tone Špan (Anton Nose), Boris Nikič. V „Črnih bukvah“ sem navedel več primerov mučenj. Mnogo pa je primerov da obsojenemu niso povedali resnice: „Boš šel prekomando“. Strah jih je bilo zločinov, vendar so jih stopnjevali.

Slavko Skoberne

Zgodovinska in politična burka

Ker (bivši) boljševiki in njihovi priskledniki še vedno vztrajno proslavljajo 27. april 1941 - torej cela dva meseca pred napadom Hitlerja na Sovjetsko Zvezo - kot dan ustanovitve OF, prinašamo v naslednjem tudi mi ponatis dopisa, ki ga je prineslo ljubljansko Delo dne 21.7.1997.- Op. Ured.

Ugotovitev, da je bila Protiimperialistična fronta prej kot Osvobodilna fronta, ima svojo vrednost: zato bom bralcem posredoval lastne ugotovitve. Prav te imajo namen razkrivati resnico, ali so ustanovitelji te organizacije bili le za boj proti zavojevalcem ali so imeli v načrtu revolucijo in prevzem oblasti po KPS.

Ob desetletnici Osvobodilne fronte je bil leta 1951 izdan ponatis drugega letnika Slovenskega poročevalca (skupaj 32 številke), ki sta ga urejela Tone Tomšič in Boris Kidrič. To je bil informacijski vestnik OF in zato vreden upoštevanja pri iskanju resnice.

V prvi številki maja 1941 krivita za zasedbo Jugoslavije v uvodniku imperializem, kot vir in nosilca imperialističnih vojn, nemške in italijanske grabežljivce, angleške in ameriške imperialiste ter našo domačo kapitalistično gospodo. Sledi, da se morajo grobarjem imperializma pridružiti vse pozitivne sile slovenskega naroda, in še naprej: „Naša vera temelji na obstoju socialistične države Sovjetske zveze, boju mednarodnega proletariata in zatiranih narodov vsega sveta“. Končuje pa: „Slovenski poročevalec bo sodeloval v boju za socialno in nacionalno osvoboditev“.

Torej le nekaj dni po 27. aprilu prav nič o kaki Protiimperialistični ali celo Osvobodilni fronti. Iz zapisanega lahko povzamemo, da je v prvi vrsti šlo za obsodbo kapitalizma, za slavošpev Sovjetski zvezi in šele nazadnje za narodovo osvoboditev.

Kmalu zatem sta se pojavila letaka KPS in KPJ, ki sta pozivala vse Slovence v skupen boj proti imperialističnim okupatorjem in sta bila razmnožena tudi v jezikih sovražnikovih vojakov.

V že navedenem ponatisu razlaga uvodničar France Škerl na šestnajsti strani, da se je organizacija najprej imenovala Protiimperialistična, ki se je pozneje preimenovala v OF. O prvem povsem neprizadeto piše na 273. in 274. strani (fotokopija je shranjena v uredništvu), kar bi sladokuscu veljalo poiskati, da si bo lahko ustvaril lastno sliko o koreninah te organizacije in njenih organizatorjih. Ob nadaljnjem iskanju imena OF, sem zasledil to ime šele v 6. številki Slovenskega poročevalca, ki je izšel 28. junija 1941, to je šest dni po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo. Sprememba in objava

novega imena je prav gotovo bila posledica nemškega napada na prvo državo socializma in s tem nove naloge komunističnim partijam po svetu.

Naloge OF so bile širše zajete, sicer bi jim Slovenci ne nasedali in skupaj z osvobodilnim bojem izvojevali še revolucijo z vsemi posledicami.

Lovro Mark

Odprto pismo g. Ivanu Dolničarju, predsedniku ZZB NOB

Ker ste gospod Dolničar, ob priložnosti partizanskega tabora v Prečni pri Novem Mestu, 21. junija letos v svojem nagovoru izrekli nekaj popolnih nesmislov, smatram za svojo obveznost, da Vas opozorim predvsem z namenom, da podobnih napak ne boste še kdaj ponovili. Sklicujem se na članek Zdenke Lindič Dragaš, ki ga je objavilo Delo v nedeljo 22. junija letos. Omenjena avtorica je navedla nekaj Vaših izvlečkov. Navajam:

1. „Slednji (I. Dolničar op. V.L.) je poudaril, da je bila partizanska vojska ob podpori zavednega prebivalstva tista, ki je preprečila namen okupatorjev, da uničijo slovenstvo in Slovenijo zbršejo z zemljevida“.

Resnično upam g. Dolničar, da sami v to izjavo ne verjamete. Že tisti dan, ko je Hitler vojno začel je sleherni človek na svetu vedel, da je zanj ta vojna vnaprej izgubljena. Mislim za Hitlerja seveda. Partizani zelo radi navajajo Hitlerjevo parolo: „Naredite mi to deželo spet nemško!“, pri čemer pa dobro veste, da je bila to navadna propagandna izjava in povrh tega še neuravnovešena. Nekaj je reči, čisto nekaj drugega pa je to napraviti.

Sprašujem Vas, g. Dolničar, kako to da Hitler ni uničil Češke, Slovaške in Poljske čeprav niso imele slovenskih partizanov, ki bi „preprečili namen okupatorjev...“. Povem Vam, da če bi ne imeli pri nas partizanov, bi danes imeli vsaj stotisoč Slovencev več.

2. „Poudaril je (I. Dolničar op. V.L.), da ne dajo 27 aprila kot dneva upora proti okupatorju“.

Pa kaj se smešite, g. Dolničar!? Saj takrat ste bili Hitlerjevi zavezniki in pa seveda zavezniki velikega voditelja Stalina. Bili ste borbeno razpoloženi proti imperialistom: Američanom, Angležem in Francozom.

3. „...da pa bodo z veseljem in spoštovanjem praznovali bližnji dan državnosti, saj sta v osnove slovenske državnosti vgrajena boj in delo partizanske generacije“.

Toliko Zdenka Lindič Dragič o Vašem govoru in dodaja še misel predsednika republike Kučana, da brez vaše medvojne dejavnosti ne bi

bilo samostojne Slovenije. Pa pustimo Kučana. Ne morem verjeti, da se g. Dolničar, tako sprenevedate. Ko je general Jaka Avšič v Kavčičevih časih hotel vpeljati za slovenske vojake, ki so služili v jugoslovanski vojski slovenski jezik za poveljevanje, mu v ZZB NOB niste priskočili na pomoč. Prav nasprotno; skupaj s slovensko Partijo ste mu preprečili, da bi to zamisel uresničil.

Ali pa, ko je jugoslovanska armada zaplenila orožje slovenske TO, prav tako niste niti mislili, da bi to početje preprečili.

Ali pa, ko se je Slovenija pripravljala na plebiscit o samostojnosti, ste v ZZB NOB postavljali svoje pogoje. Vi do zadnjega niste hoteli verjeti v slovensko samozavest in to zato, ker je preprosto niste imeli.

Ponavljam torej, nehajte se še smešiti in nehajte doneče prodajati neresnice slovenskemu narodu!

Vinko Levstik

Spomenik - opomin novemu rodu

Kdo ve? Vemo le, da vsi nestrpno čakamo, to danes še težje kakor pred leti, ko smo zapustili domači kraj, da se zasvetlika resnica, ki počasno kot pomladni veter oblažuje mrzloto v novo prerojenje.

Od časa do časa prinašajo časopisi in tudi vidimo na televizijskem ekranu, kako se tu mladi rod spominja padlih za domovino. Pri tem mi prihaja na misel pogled na te mlade ljudi, ki s sklonjenimi glavami in premikajočimi ustnicami zatopleni stojijo ob spomeniku Vietnamske vojne v Washingtonu. Prinašajo sveže cvetlice v spomin in na stene spomenika prilepijo lističe belega papirja in z barvnikom vtisnejo ime, da to ponesejo domov, dajo v poseben okvir in obesijo na vidno mesto na steno v dnevni sobi - tako se spominjajo v tej vojni padlega člana družine.

Mi vsi, ki prebivamo v tej deželi, smo zapustili domove in si tu ustvarili povsem novo življenje. Mnogo je tu že rojenih - število starejših, ki so šli skozi to grozoto, se krči - nas zapuščajo. Tu imamo tak spomenik - Spominsko kapelico na Slovenski pristavi. To je edini kraj, ki je posvečen tem našim padlim za domovino.

Tam ob kapelici je prizidek, imenuje se „Bela stena“. Na njej ni imen naših padlih, ampak so označeni kraji, kjer se je ta hudobija vršila za časa vojne in po njej. Kako bi bilo, da bi se mladi slovenski rod zavedal in spominjal teh naših domobrancev in pri tem pomislil na preteklost.

Doma po župnijah postavljajo plošče ob cerkvah, ob nedeljah se ljudje tam ustavljajo, misli pa jim gredo nazaj na leta med 1941 in 1945.

Vsako leto je tu Spominska proslava. Starejši ljudje prisostvujejo tem obredom. Videli bi pa radi tudi mlade ljudi, ki so tu rojeni, da prisostvujejo, saj so le-ti bodočnost našega slovenskega naroda. Vi, dragi mladi, boste v naslednjem stoletju ponesli baklo tja, kjer je naša domovina, in prikazali narodu resnico, s tem tudi napravili konec tisti „resnici“, ki zdaj več kot pol stoletja blati naše padle.

Skozi petdeset let in več v domovini z lažjo prikazujejo takoimenivani „osvobodilni boj“. Toda glejte in pomnite, mladi! Resnični spomeniki so v Gonarsu, na otoku Rab, taborišču Dachauu ter drugje. Največji so pa za slovenski narod v Kočevskem Rogu, Teharjih, Brezarjevem breznu, Rovu sv. Barbare in po primorskih fojbah. To so spomeniki, ki jih ne bo slovenski narod nikdar pozabil, to so luč za mladi rod v prihodnosti, da se nikdar kaj takega več ne dogodi.

Pridite torej, ustavite se, prižgite lučko v spomin...

S. Vrhovec

Komunistični zločini nad Celjani

Zgodovinski arhiv v Celju poseduje spise akte nekaterih procesov, primerov po vojnih pobojev celjskih domačinov, Slovencev. OZNA je 12. junija 1945 usmrtila Rudolfa Hermana in ženo Frančiško. Herman je bil ugleden kmet iz Podgore. Zverine so ga zasliševale s pretepanjem z brezovimi šibami, prav do smrti. Morilci se do sedaj še niso zagovarjali za svoje umore.

Žrtev rdečih barbarov je tudi Alojz Čater, trgovec iz Šmarjete pri Celju. OZNA ga je izgnala iz hiše, obsodila na smrt in ustrelila ob zidu vojaškega pokopališča.

Cerovška in njegove dve hčerki je odpeljala neznano kam. Niso se več vrnili.

Prav tako Rudolf Novak, čeprav je bil obsojen na prisilno delo.

Občina Mozirje hrani v arhivu podatke o množičnih usmrtitvah v Solčavi in Gornjem gradu.

Seznam oseb, ki so jih komunisti obsodili in usmrtili na Celjskem leta 1944, hrani celjski muzej, kjer navaja stotine imen žrtev.

ERNE

MNENJA IN DEJSTVA

SLS. Zadnji čas je vedno več namigovanja, da SLS ni zadovoljna v koaliciji. Uresničitev njihovega programa se ne vidi nikjer. Sem in tja pade kaka izjava, recimo Marjan Podobnik „država se je zaplezala“. Kot preje SKD je sedaj SLS „zaslužna“, da se ne znebimo neokomunizma. Čim dlje ostaja tem dražje bo znebiti se ga.

RUSKI ARHIVI. Šesterica zgodovinarjev RS (dr. Tone Ferenc!) so bili v Moskvi. Dobili so vpogled v zgodovinske dokumente. Očividno to niso dokumenti Kominterne. Pravijo, da niso našli nič posebnega, v glavnem številne kartoteke vojnih ujetnikov. Marija Oblak Čarni je med kartoteko vojnih ujetnikov opazila vedno opombo „o morebitnih zlatih zobeh“. Zločin zbijanja zob v Rogu ima korenine v Moskvi! Nemci so delali to nad mrtvimi trupli, partizani nad živimi!

IZ POLPRETEKLE ZGODOVINE. Levstikov paradoks še traja. Komunisti so zakrivali množične zločine v prvi fazi rdečega terorja, v državljanski vojni je levica zakrivila vsaj 50 krat več krivic kot domobranci in končno je partija imela izključno prosto roko v epilogu povojnih ubojev. Večina domobrancev, ki so mogli kot posamezniki biti krivi, so bili verjetno likvidirani. Do danes, 56 let po začetku rdečega terorja ni en sam levičar v kazenski preizkavi. Edini konkretni primer pripada Levstiku domobrancu. V Toronto je bil na delovnem obisku bivši notranji minister (1991/2) Ivan Bizjak. Na vprašanje, zakaj ni prišlo do ene kazenske preizkave proti levičarjem je odgovoril: „Ni bilo konkretnih dokazov“. Trupla desetisočev... Lep del še žive poveljniške ekipe partizanov, Knoja In Ozne. Kdo ve ako Levstika ne puste pri miru, ker v premnogih člankih, pismih bralcev ta pove marsikako bridko resnico na račun „NOB“, ki ga on pravilno označi SUSN (samo uničenje slovenskega naroda).

KAJ MISLIJO V ARGENTINI. Težko razumemo znanega novinarja, Toneta Mizerita, ki v Svobodni Sloveniji pri sočni kritiki režimu (poprava krivic itd.) nekako ugotavlja kot pozitivno:

a) da lahko izseljenci svobodno prihajajo in odhajajo v RS, kot da bi to bilo kaj posebnega,

b) dobili smo državljanstvo (s težavami), kar je res samo za nekaj ljudi, drugi še vedno čakajo,

c) imamo volilno pravico.

Mizerit pozabi, da je ta pravica za večino nas samo na papirju, v resnici je nismo mogli uveljaviti. In še imamo podpredsednika v eni stranki, poslanca na nacionalni listi.

Zaskrbuje tako mišljenje, ker podrazumeva, naj se izseljenci pri veliki diskriminaciji s strani RS zadovoljimo s takimi drobtinami. Ali je SKD (tej mora biti T. Mizerit blizu o.p.) zadovoljna z dosedanja politiko vlade do

izseljencev?.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES. V Mariboru so imeli občni zbor. Organizacija je klasičen primer megalomanskih načrtov in malo dejanskega dela in še manj rezultatov. Preds. ostaja dr. Jože Bernik, ki sam priznava, da se je naredilo premalo. Ob novem programu SIM, ki arogantno postavlja emigracijo v kategorijo tujcev, ne SSK niti protestiral. Nasprotno dr. J. Bernik je bil celo govornik ob priliki SIM-ove prireditve v Ribnici. Glede sprave (mlinski kamen za SSK) SSK po 6 letih še ni nakazal formulacijo iste. Na občnem zboru je pravilno bilo govora o volitvah izseljencev državljanov. V pogovoru, kjer je sodeloval tudi g. Marjan Schiffrer, poslanec DZ, se je govorilo o izboljšanju sistema, tako da bi (po pošti!) volilnice dospele pravočasno. Sistem po pošti je nemogoč, nihče ga ne aplicira, ker ne funkcionira in se komaj da kontrolirati. Ali se bodo SSK in SKD (M. Schiffrer) naivno ali namerno zopet dala ogoljufati?.

SRAMOTA SPOMENIKOV KIDRIČU IN KARDELJU ODPRAVLJENA. Po več sejah, kljub protestu župana dr. D. Rupla, je zgleda odlok mestnega sveta za odstranitev, postal veljaven. Spomenika, zgodovinsko pomembna bosta končala v muzeju. Protestov je nekaj, najbolj „argumentiran“ je bil tisti (Niko Lukež, Delo 8.VII), ki pravi, da nam bo to odstranjevanje moglo škodovati pri sprejemu v NATO, EU!!!

ŠIBKA TOČKA je obsodba enoumja, povojnih pobojev od maja 1945 naprej. Bistvo naše tragedije, nastopa diktature pa že v letu 1941 z nastopom množičnega rdečega terorja. Nesmiselno je tudi povdarjanje NOB in partizanstva. Vse to se je masovno angažiralo za revolucijo. Njihove žrtve so bili povsem domači ljudje, verski funkcionarji, Cigani, Zavezniško vojaško osebje. Po maju 1945 pa še nemški vojni ujetniki, Italijani (foibe), Avstrijci. Resničnih NOB akcij je bilo tako malo, ali so bile tako strašno porazne, da govoriti o NOB, o njeni slavi pomeni prevaro. Imeli smo tudi „poštene“, partizane, toda razen dobre volje tudi ti nimajo s čim pokazati „poštenost“. Razen par partizanov (S. Klep, Z. Zavadlav, Frantar); 99% so bili vsi angažirani v dejanjih, obsojenih po Nuernberških zakonih.

POLITIČNI INTELEKTUALCI. 9. julija 1997 je 31 intelektualcev v Delu (kot plačani oglas!) objavilo: URA EVROPSKE RESNICE ZA SLOVENIJO. Gre za ožigovanje, kritiko obupnemu stanju v RS. Levica ima v oblasti večino sodstva, medijev, politične moči. Gre za kontinuiteto v celem narodnem življenju. Izjema je gospodarstvo, kjer se silno počasi uvaja tržni sistem. In celo v gospodarstvu je vse preveč ključnih pozicij, velikega dela kapitala, po raznih zvezah, podpori politične leveice, ostalo v rokah kontinuitete, ki je z redkimi izjemami profesionalno nesposobna.

TOČNA STATISTIKA pravi, da so stranke pomladi dobile 482.508 glasov, rdeči pa 465.944 glasov. Razlika torej 16.564 glasov. K temu pa dodajamo še dejstvo, da izseljencem - državljanom v veliki večini ni bila dana možnost volitev. Že to dejstvo zanika legitimnost volitev. Poleg vsega pa so nastali še 60.000 neveljavnih glasov!

Dr. Milan Pavlovčič - osemdesetletnik

Pozno, zato še bolj iz srca, dragi naš doktor, se pridružujemo čestitkam ob Tvoji osemdesetletnici slovenski domobranci in aktivisti SDG v Argentini. V naši družbi smo se nadejali, da boš obiskal Argentino in svojega brata. Vodja slovenske oddaje „Okence v svet“ se še ni povezal s Tvojim radijem. Z gospodom Vasletom smo načrtovali, da boš na obisku govoril slovenskim zdomcem tu. G. Vasle zelo rad vabi goste, da oživlja med nami prijateljstvo. Še vedno Te pričakujemo in želimo s Teboj popiti kozarček dobrega argentinskega vina.

Dr. Mate Roesmann, predsednik SDG, je napisal ob Tvojem prazniku tako lep članek, kakor si ga po desetletjih dela za slovenstvo zaslužil.

Z mojimi skromnimi besedami v naši reviji „Tabor“ ne bom mogel izpopolniti hvale Tvojih vrlin in zaslug kot slovenski kulturnik, glasbenik, časnikar, radijski vodja, pevec, gledališki režiser itd.

Slovensko domobranstvo in domobranska načela „Bog, narod, domovina“ sta Ti bila sveta vseplodonosno življenje. Biti Stražar, slovenski domobranec in aktivist SDG so bili vedno Tvoj ponos in odlika.

Brali smo, da si radijsko oddajo oddal radijski družini g. Edija Mejača. Prepričani smo, da Ti Tvoj značaj, stanovitnost in vztrajnost ne preprečujejo, da bi ostal nedelaven. Saj smo še vsi mladi, čeprav nam leta hitro beže.

V Ljubljani smo živeli blizu, Vaša družina v fotoateljeju na zgornji ulici Rdeče hiše, jaz z ženko na ljubljanskem nasipu. V vaši hiši sem vsaki dan našel zatočišče in prisrčen sprejem. Naše prijateljstvo je vezala ista ideološka in politična miselnost. Bila sva priče žalostnih dogodkov, streljanja dr. L. Ehrlicha in dr. M. Natlačena.

Želimo Ti, da Te Bog ohrani še mnogo let v zdravju in sreči s Tvojo družino. V Argentini Te pričakujemo in se pridružujemo iskrenim čestitkam Tvojih prijateljev v ZDA in Kanadi!

Skoberne Slavko

Domobranski poročnik Ludvik Hren - osemdesetletnik

Spoznal sem ga na obisku kaplana Lavriha in svetnika Mrkuna ter Drobniča v Dobrempolju. Vračal sem se iz Ribnice kmalu po groznem zločinu učiteljice Škrabčeve in Kozinceve družine. Komunistični veljaki z dr. Lemežem na čelu so s svojimi nepomembnimi napadi povzročili, da so Italijani bombardirali Sodražico in požgali društveni dom in mnogo hiš. Partija se je zavedala, da v Dobrempolju in okolici ljudstvo zavrača komunistične laži o NOB. Organizirani terenci so začeli z ropanjem in grožnjami. O tem smo razpravljali na tem srečanju.

Fantje in možje so se odločili braniti svoje domove. Podnevi so pridno obdelavali polje, ponoči bdeli s puškami za varstvo svojih imetij in življenja.

Odločitev je padla. V kratkem času so organizirali v Kompoljah močno postojanko Vaških stražarjev. Ludvik je dal fantom pobudo, da so vztrajno varovali vas in posadko, ves čas do umika Dobrempoljcev na Turjak. Ludvik je bil težko ranjen, Bog je hotel, da se reši. Živčno in telesno izčrpan je preživel turjaško žaloigro in našel zavetje pri sorodnikih. Komaj malo okrevan se je pridružil domobrancem, Rupnikovem bataljonu na Notranjskem. Doživel je veliko uspešnih bojov in kot poročnik dočakal umik Domobranske vojske na Koroško. Znano je, da je prav njegova četa (17*) pregnala partizane pri Borovljah in odprla pot civilnemu ljudstvu in domobrancem, da so prešli čez most na Vetrinjsko polje.

Mnogo Ludvikovih soborcev je padlo na Turjaku, ostale so Angleži z Ludvikom izročili partizanom v Pliberku za Teharje.

Prestal je križev pot domobrancev po cesti do Teharij in ostal življenska priča komunističnih zločinov. Verjel je v Boga in ta mu je dal sile, da je podrl partizanskega stražarja in ušel iz pekla. V svoji skromnosti ne poveljuje rad svoje zgodbe, zatrjuje pa, da so domobranci in civiliste

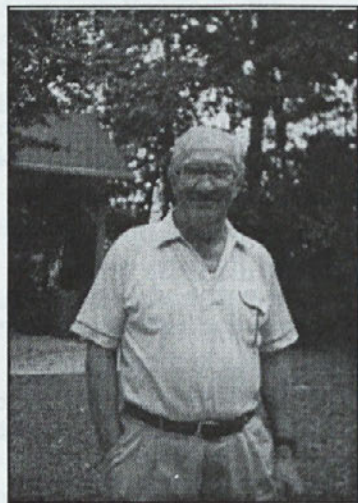
mučili ne samo znani komunisti, marveč tudi slovenski partizani, po večini iz Primorskega.

Ludvikovo delo v slovenski skupnosti je znano. Znana je njegova požrtvovalnost pri gradnji slovenskega Našega doma v San Justo ter dolgoletno delavno članstvo pri Taboru.

Slovenski domobranci se z njim veselimo njegovega jubileja z željo in prošnjo, da ga Bog ohrani še mnogo let.

Tabor-Argentina

Ivan Bambič - 75 letnik

Ivan je imel 19 let, ko se je v tistem - partizanskega nasilja in zločinov krvavem letu 1942 - pridružil četnikom - Nacionalni ilegali na Krki pri Novem mestu. To je bil po partizanih imenovani Štajerski bataljon.

Naš slavljenec Ivan Bambič, pa Ivan Korošec in Jože Repar so menda še edini preživeli te prve ilegalne protiokupatorske in proti partizanske grupe. Ivan je kmalu odkril, da so za masko OF boljševiški agenti slovenske falirane inteligence, ki z obljubami svobodnega izživljanja pridobivajo vaše potepuhe, pijance in tatove za „boljševiški raj, kjer ne bo duhovnikov, ne greha, ne žandarjev. Kjer bomo vsi enaki in veliki Stalin bo prvi med enakimi“.

Nobenega govora proti okupatorju ni bilo ob tistih začetkih nasilja. Vse je bilo samo proti duhovnikom (farjem), „izkoriščevalcem ljudstva“ in za „pravično, boljševiško Rusijo“.

Ker pa je bil Ivan, kakor toliko tisočev slovenskih fantov, sin poštene in verne slovenske družine, ni mogel med barabe in koristolovce.

V nacionalni ilegali je spoznal, da je na pravi poti proti nasilju okupatorja in partizanov.

Spominja se težkih, napornih pohodov, od Gorjancev do Št. Ruperta, pa od Mirne do Bele Krajine, skozi partizanske zasede in napade. Kako drugače bi bilo, če bi tedanja slovenska politika uvidela resnični položaj po

deželi in organizirala tudi drugod podobne grupe.

Borbe v Grčaricah ni doživel, ker se je že preje pridružil Vaški straži v Št. Jerneju, po osmem septembru pa domobrancem. Posebno mu je ostala v spominu borba in hrabrost domobrancev v Kočevju in Višnji gori.

Kot domobranec je tudi služil v Ribnici, Škofljici in Grosuplju. Od tu pa je bil poslan v Ljubljano v podoficirski tečaj, kjer je postal podnarednik. Doživel je Vetrinje, kjer je imel srečo, da se je izognil holokavstu. Šel je skozi begunsko taborišče Spittal, od koder je emigriral v Ameriko - Milwaukee, kjer si je ustvaril prijeten dom z ženo Mariko. Čeprav je že v pokoju, naš slavljenelec Ivan ne pozna počitka. Zelo je delaven pri društvu Triglav. Kjer koli je treba, takoj poprime z modro besedo in dejanji. Je izvrsten mojster v pripravi pečenih pišk za društvena slavlja ter prašičkov in puranov za največje praznike.

Naš Ivan ima pa tudi svojski, nadarjen rezbarsko-inovatorski talent. Iz lesa ustvarja figure in grupe, razne živali in vsemogoče obrtnike, kateri s pomočjo vetrnic oživijo in opravljajo svoje posle. Je tako popoln v svoji umetnosti, da je njegove umotvore objavila tu ugledna revija „Midwest living“.

To leto je bil Ivan doma v Št. Jerneju in prav ob času, ko je bil tam koncert štirideset oktetov!

S Št. Jernejskimi fanti, ki so sedaj člani Nove slovenske zaveze, je obujal težke a vendar lepe spomine in prepeval domobranske pesmi, kar vse je za Ivana nepozabno. Za njegovo 75 letnico življenja mu preživeli domobranci in vsi Triglavčani kličejo:

„Še na mnoga leta dragi, zvesti domobranec Ivan!“

Taborjanka iz Milwaukee-ja

Zanimivo vprašanje

V Ljubljani se je pred kratkim mudila delegacija predstavniškega doma ameriškega kongresa, da bi pri slovenskih oblastnikih poizvedela, ali je Slovenija primerna kandidatka za vstop v NATO v prvem krogu.

Pred odborom Državnega zbora za mednarodne odnose so vprašali, ali so v Sloveniji res na oblasti še vedno rdeči. Dobili so zelo sramežljiv odgovor, da so člani prejšnje KPS razpršeni po vseh sedanjih parlamentarnih strankah, namesto da bi preprosto rekli, da imajo glavne vzvodne oblasti v svojih rokah še vedno isti ljudje kot v času partijskega totalitarizma, kar seveda v Ameriki dobro vedo. Zanimivo je tudi, da ljubljansko Delo o tem vprašanju ni poročalo.

Branko Rozman

Zahvala obiskovalcem Spominske proslave

Cleveland, O. - Tabor DSPB se vsem prijazno zahvaljuje, ki so se udeležili v soboto zvečer, 14. junija, pri molitvi in prižiganju kresa. Naslednji dan je bila spominska maša za naše padle domobrance. Zahvaljujemo se mašniku, župniku č.g. Francitu Kosem. Za vodstvo petja ge. Mari Kolman in soborcu Blažu Potočniku.

Zahvaljujemo se Ameriški domovini za objavljanje člankov in obvestil v rubriki „Iz Clevelanda in okolice“, „Radijski družini“, ki je dvakrat tedensko objavljala za to spominsko proslavo, in še Dušanu Maršiču, ki je vabil v slovenski oddaji Tonya Petkovška na to proslavo.

Pred početkom darovanja maše, so prikorakali od vhoda do kapelice domobranci s kanadsko in ameriško zastavo v spremstvu narodnih noš. Ko človek zagleda te narodne noše, mu v spomin prihajajo lepote naših krajev, in navade, ki jih je narod ohranil ob vznožju Triglava toliko stoletij. Hvala vam, ki ste bili v narodnih nošah s tem ste še bolj poudarili praznik spomina na naše padle!

Opazili smo tudi mlade, že tu rojene, ki so prisostvovali. Hvala vam! Bili ste dokaz, da bo iz roda v rod ostal živ spomin o naših padlih. Veseli smo bili vaše navzočnosti in vseh ostalih.

Ob tej priložnosti se tudi zahvaljujemo podjetju Sunset Industries Inc., ki so vedno pripravljeni pomagati z materialom in delom pri postavljanju raznih del ob tej proslavi. Vedno je vse to napravljeno brez plačila.

Ob koncu še enkrat lepa hvala vsem za navzočnost, in vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da je bila letošnja spominska proslava tako lepa in doživeta.

Tabor ZDSPB

Dr. Rode je pri sv. maši na Rogu poudaril, da je tragična usoda domobrancev v luči suverene Slovenije drugačna, ker so „tisti, ki ležijo v Rogu, zmagovalci, saj vedno zmagujejo mučenci, rablji pa so vedno premagani“.

Spoštovani urednik!

To leto sem obiskal Slovenijo. Lepa je. Menda še lepša kot včasih. Ali pa tedaj - mladi nismo gledali te lepote. Na ljudeh pa se pozna, da so bili zaslužnjeni 50 let. Celo misel so jim zaslužnili.

Je pa vidno, da se narod prebuja in korajži iz strahu, ki jim je bil v kosteh.

Doma - v žužemberški fari sem pa še srečal mnogo odločnih in zavednih. Pokazal sem jim našo Revijo in so bili navdušeni. Vse jih je zanimalo in hvaležni so nam za našo vztrajnost. „Ne odnehajte dokler doma ne bo popolne pravice in resnice“ so me navduševali.

Do sedaj je bil naš Tabor priča resnici, sedaj je pa še opora in korajža narodu doma. Le tako naprej!

Jože iz Žužemberka
in Amerike

Ob 25. letnici Rožmanovega doma v Argentini

Slovenska skupnost je 24. avgusta proslavila 25.letnico obstoja te naše prepotrebne ustanove. Zemljišče so kupili slovenski domobranci „Tabor“. Slovenska skupnost danes ne bi posedovala lepega doma, edinstvene socialne domobranske ustanove, brez idealizma preživelih domobrancev.

Rožmanov dom je nudil v 25 letih zavetišče 55 slovenskim rojakom. Dom krasita slike škofa dr. Gregorija Rožmana in prezidenta generala Leona Rupnika.

Dom, pravijo mu zavetišče, nudi danes streho 15 slovenskim rojakom. Med stanovalci prevladujejo žene in le nekaj domobrancev. Hiša je zares zavetišče vsem potrebnim slovenskim rojakom. Stanovalci imajo udobne sobe s kurjavo in toplo vodo ter lep vrt. Je ponos slovenskega zdomskega in izseljenskega občestva.

Nedeljska proslava 25.letnice Rožmanovega doma je bila ponos slovenske skupnosti. Izredna velika udeležba na slavlju je dokazala, da bodo Slovenci še nadalje podpirali dom.

Slavje se je pričelo s sv. mašo s slavnostno pridigo g. prelata in delegata Jožeta Škerbca. Berili in Evangelij so bili govorniku temelj globokih misli, ki jih je posvetil pokojnim stanovalcem, staršem, mladini, ki je bila zares častno zastopana ter članom odbora.

Po sv. maši je predsednik Rožmanovega doma g. Čarman pozdravil številne goste. Njegove besede so izvenele v zahvali in prošnji vsem Slovincem, da bi tudi v bodoče podprli Rožmanov dom..

Slavja sta se udeležila tudi gosta iz koprške škofije brata Kržišnik. Ob zaključnem poročilu se odbor Rožmanovega doma zahvaljuje Dušnemu pastirstvu, ki je sklenilo podpreti Dom z nabirkami pri nedeljskih sv. mašah.

Skoberne Slavko.

Ob slovesu veleposlanika dr. M. Majcena

Prvi slovenski veleposlanik dr. Marjan Majcen končuje svoje štiri letno službo v Ottawi. Slovenski rojaki so se od njega poslovili na prekmurskem letovišču, „Večerni zvon“. Slovo je pripravil Vseslovanski odbor s predsednikom Ivanom Plutom. Poslovilno slavje se je pričelo s sv. mašo nadškofa dr. Ambrožiča s somaševanjem prekmurskega rojaka g. Poredosa in župnika Plazarja. Slavje je povzdignil pevski zbor Lojzeta Žižka. Prisrčno slovo je od odhajajočega veleposlanika vzela velika množica slovenskih rojakov. Prireditve je vodil g. Kristan, uslužbenec slovenske radijo postaje v Torontu. Vse goste je pozdravil predsednik „Tabora“ g. Blaž Potočnik. Dr. Marjan Majcen in njegova soproga sta pri množici žela velike aplavze, nadškof dr. Ambrožič je njima naslovil lepe poslovilne besede.

Blaž Potočnik, predsednik Tabora Canada

„Razpnite čez ves svet vešala
naš bog so rop, požig, umor.
Divjajte, kri je zadivjala,
glavó je dvignil v nas upor“

(Iz partizanske pèsmarice)

+ Evgen Rupnik

Slovensko skupnost je presenetila smrt g. Evgenija Rupnika 16. julija t.l., drugega sina generala Leona Rupnika. Starejši jugoslovanski vojaki se ga še spominjajo kot odličnega letalskega poročnika. Pokojni je spremljal skupino jugoslovanske vlade in kralja Petra II na letalski poti v Grčijo in od tod v Kairo. V času revolucije je načeloval t.i. skupini četnikov - Belih Orlov. Z njimi je prekoračil most na Soči in se z njimi rešil v Italijo.

Dragega pokojnika - soborca smo spremili k večnemu počitku v četrtek 17. julija na pokopališče Chacarita v Buenos Airesu. Molitve za pokojne je obkrsti opravil

delegat, prelat Jože Škerbec. Od pokojnika se je poslovil v imenu borcev predsednik Tabora - Argentina, lic. Ivan Korošec. Soborec Bogoslav Šušteršič pa je položil v krsto šopek rož.

Vsi navzoči smo se poslovili od dragega pokojnika z večno lepo domobransko pesmijo „Lepa moja domovina“.

Žalujoči vdovi ge. Veri in sinovoma naše sožalje.

Zveza DSPB Tabor

Božja poslanka življenja in smrti nas zadnje čase pogosto obiskuje. Slovensko gledališče v Buenos Airesu je izgubilo uglednega in gledališki umetnosti vdanega **Franceta Hribovška**.

V Mendozi je umrl **Rudolf Hirschegger**, dolgoletni član in tajnik SLS, nazadnje predsednik SKD v Mendozi. Bil je odločen narodnjak, rojen v Devici Mariji v Polju, ki je od vsega početka spoznal komunistično prevaro OF. Svaril je naivne in odkrival boljševiške agente v samem gnezdu revolucije: Dev. Marija v Polju, Zalog, Vevče, Zadvor. Soorganiziral je Nacionalno ilegalo, preskrbel hrano in orožje in skrbel za zvezo. Bil je

zvest slovenski domobranec in sodelavec v „Vestniku“ in „Slovenskem koledarju“.

Anton Adamič. Rojen je bil 25. aprila v vasi Blato pri Grosupljem. Bil je Vaški stražar, preživel turjaško tragedijo in se vključil v domobransko vojsko. Preživel Vetrinje in se po begunskih letih naselil v Toronto - Kanada.

Tudi njegova dva brata sta preživila komunistični holokavst, emigrirala v Argentino, kjer sta že oba pokojna. Nečak France se je iz Buenos Airesa preselil v Toronto k stricu Antonu, kjer se je poročil s Skubic Marjetko, s katero imata lepo družino. Pokojni Anton je ostal samski. Rad je pomagal povsod, kjer je bila potreba, posebno na misijonskem polju.

Zadnja leta je preživel v starostnem domu Lipa, umrl pa je v bližnjem sanatoriju 25. julija t.l. Naj mu bo lahka kanadska zemlja!

Blaž Potočnik

Vsem užaloščenim izrekamo naše globoko sožalje.

1. avgust 1997

Gospod urednik revije TABOR

Spoštovani gospod urednik!

V številki 7-8 letošnjega TABORa berem v rubriki MED NAMI, da je obhajal sedemdesetletnico rojstva „najmlajši slovenski domobranec“ France Himmelreich.

Z gospodom župnikom Francetom sva takorekoč sošolca in so-skavta iz spitalskega taborišča, zato moja naslednja pripomba nima nič opraviti z najinim dobrim prijateljstvom. Rojen sem leta 1930. Decembra 1944 leta sem bil v šentviškem bataljonu, kot domobranec, tolmač med stotnikom Meničaninom in Schumacherjem, torej brez dvoma najmlajši, bojujoč se, domobranec...

Čeprav zaradi tega moj stolček na drugem svetu verjetno ne bo drugačen od Francetovega, bi pa vseeno želel, da naši časnikarji spoštujejo zgodovinska dejstva, pa četudi v takšnih malenkostih.

Lep pozdrav!

Lic. Stanko Jerebič

DAROVALI SO

Za tiskovni sklad:

Mohar Lojze in Marija
ob smrti Janeza Pičmana \$ 10.-
ob smrti Franceta Cenkarja \$ 10.-
Kosmač Janez \$ 20.-
Bojc Jože \$ 20.-
Jazbec Janko \$ 80.-
Pevac Stane \$ 23.-
Dr. Stanko Kociper v spomin
svaka Evgena Rupnika \$ 200.-

Za Rožmanov dom:

Brumen Ljudmila, namesto
cvetja na grob Danici
Uranič Rakovec \$ 50.-
Anton Kastelic \$ 100.-
Kržišnik Jože st. \$ 100.-
Rovan Anton \$ 20.-
Nose Maks \$ 50.-
Neimenovani \$ 500.-

Oblak Mirjam \$ 200.-
Cerkv. nab. fare sv. Rafaela \$ 200.-
Ob 50-letnici poroke gospe Vere in
g. Lojzeta Gregoriča, poklanjajo:
Ga. Lea in g. Peter Urbanc \$ 200.-
Ga. Emica in g. Jože
Pogačar \$ 600.-
G. Zvone Hrastnik \$ 20.-
Ga. Francka in
g. Riko Ziernfeld \$ 500.-
Ga. Marija in
g. Avguštin Kuk \$ 50.-
V spomin pok. Luke Jamnik:
Ga. Emica in
g. Jože Pogačar \$ 200.-
Ga. Francka in
g. Riko Ziernfeld \$ 100.-
Ga. Emica in g. Jože Pogačar
namesto cvetja na grob
Janeza Pahulje \$ 200.-

Náša naslovna slika

Domneven kraj, kamor so komunistični zločinci
zagrebli mučenega in ustreljenega vrhovnega
poveljnika slovenskih domobrancev, divizijskega
generala Leona Rupnika.

Ob grobu njegov vnuk Aleksander

VSEBINA

Pred 51. leti	193
Iz govora na domobranski spominski proslabi 16. junija v Clevelandu - Franc Krištof	194
Imeli so velikega Slovenca, imeli smo generala... ..	200
Domnevni grob generala Leona Rupnika	201
Magistrale - France Balantič	202
O podli komunistični prevari v Grčaricah - Pristavski	203
Borcem Grčaric, Turjaka in Osolnika	205
Komunistična farsa rdeče justice	206
Deseti brat - Ivan Korošec	207
Iz spominskega govora - Peter Urbanc	208
Pojasnilo o Turjaku - Stane Pajk	211
Sanjal sem... - Pavle Borštnik	214
Spomini - Tine Žekar	215
Združenje Svobodnih partizanov - Ivan Korošec	220
S čim in s kom imamo opravka? - Tone Arko	224
Partizansko sodstvo - Slavko Skoberne	225
Zgodovinska in politična burka - Lovro Mark	226
Odprto pismo Ivanu Dolničarju - Vinko Levstik	224
Spomenik - opomin novemu rodu - S. Vrhovec	228
Komunistični zločini nad Celjani - Erne	229
Mnenja in dejstva - Peter Urbanc	230
Dr. Milan Pavlovčič - osemdesetletnik	232
Domobr. poročnik Ludvik Hren osemdesetletnik - Tabor Argentina ..	236
Ivan Bambič - 75 letnik	234
Zahvala obiskovalcem proslave v Clevelandu	236
Ob 25. letnici Rožmanovega doma v Argentini	237
Slovo veleposlanika dr. M. Majcena - Blaž Potočnik	238
ODŠLI SO	239
DAROVALI SO	III

Hurlingham
Sucursal
Correo
Argentino
(Bs. As.)

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1596

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 2619